

ВРУЋА РАЗМЕНА САОПШТЕЊА
ДЕМОКРАТА И ГРАДСКЕ ВЛАСТИ

Политичко
грејање укључено
у августу

— страна 5.

ПОЛЕМИКЕ ОКО ИЗБОРА
ПОПИСИВАЧА СТАНОВНИШТВА

Месо из сарме
појели чиновници

— страна 8.

ЖИВОТ ИСПОД ДОСТОЈАНСТВА
РАДМИЛЕ ЈАНКОВИЋ

Јад, беда и - нада

— страна 13.

И не знају шта потписују

Радници страдају због бланко отказа

CONTRAST STUDIO

• **SMALLVILLE** •
KRAGUJEVACI
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ЈАНКОТО ДВОРИШТЕ - ПЕЉАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refill M
Kardorova 51 www.refillm.com
Tel: 0341 33 77 98 0341 34 01 03 0341 287 64 60

GLOBAL
KOLONIJA

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

То, Мики!

Пише Драган Рајичић

Неки румунски таксиста тврди да већ две године није ништа јео и да енергију за свој опстанак добија директно и искључиво од Сунца! И то тако што гледа у ово небеско тело један сат након његовог изласка и један сат пре заласка.

То, Мики! Ово Мики односи се на на нашег премијера Мирка. Ако је паметан, сада би требало да батали јурњаву за страним инвеститорима и да заједно са председником државе покуша да нам под хитно привуче овог Румуна. Ако дотични и нас буде успео да обучи како да две године ништа не једемо, наши душмани ће видети како се излази из кризе. А кад се пребацимо на соларни погон, у Европу не морамо ни да улазимо јер ће нам и код куће бити весело.

Нормално, Румуну треба предочити да смо ми данас углавном растерећени радних обавеза и да сад тако докони у Сунце можемо да гледамо по цео дан. Од вишка глава не боли, па ако успео да не једемо дуже од њега, за неколико година има и једну Швајцарску да прешишамо. Неће нам бити проблем, треба такође скренути пажњу овом драгоценом експерту, да гледамо и у Месецу, ако Сунце не буде успело да нам затвори све потребе органа за варење. Мора да је и месечина хранљива, чим жабе онако весело ноћу крекећу. Главна да ми сутрадан избегнемо месару и пекару, јер су то две озлоглашене институције у којима су сви економски програми наше владе доживели прави масакр.

Румун, то да му се плати обашка, посебну обуку гледања у небеса треба да обави са пензионерима. Ако и они буду успели да две године не ставе ништа у уста, таман ће да уштеде неки динар да имају чиме да се сахране као људи.

Разуме се да би влада за реализацију овог пројекта оформила још неколико агенција које би све то удесиле до танчина и на народу би било само да ту обуку плати у складу са европским стандардима, плус провизија и ПДВ - јер се ради о његовом добру. Ако буде све како треба, народ би након протока тог времена требало још и сам да части јер ће до тада имати најуспешнију владу у историји цивилизације. Као да већ гледам премијера и председника државе како меркају згодно место да генијалном Румуну још за живота подигну споменик у знак српске захвалности.

Е, жеби га, сад се сетих да овде има један проблем који може озбиљно да доведе у питање реализацију целе идеје. Како да ми, мученици, гледамо у то Сунце, кад су све прилике да нам још није ни свануло?! Толико је незгодно зашло након изостанка оног 6. октобра, да му се многи више ни лика не сећају. Извини, Мирко!

Тешко се у Србији раздањава, кажем, а лако се смрква. Ево, мени, баш јуче паде мрак на очи само што сам доручковао. Чуј, доручковао! Гледао, море, у Сунце два сата. Не знам да ли ће влада успети да привуче Румуна, па вежба сам. Ако се ова колумна појави још неки пут, то ће бити добар знак да ми мени не иде лоше. Е, онда на телевизору угледах министра Дачића и ето мени мрака на очи на сабајле. Љут министар ко рис што се неко дрзнуо да помене идеју о укидању безброј управних одбора који гутају наше милионе евра док ми скапавамо од глади. Шта ће онда свима њима власт ако им се тај најслађи део колача склони са трпезе, само што не рече још нелустрирани Ивица док сам ја мрачио, бленући у екран.

И нико јавно не подржа ову идеју осим самих иницијатора из Динкићевих редова. Какви су њихови стварни мотиви мене се не тиче, али идеја је у реду и не трпи никакав озбиљан приговор. А ако партијске војсковође са власти мисле да колач који су заглабали треба да поједу до краја, ма шта било са народом, онда нама ни „генијални Румун“ више не може помоћи.

АНКЕТА ПЛАШИТЕ ЛИ СЕ НАЈАВЕ ДА ДОЛАЗИ НОВИ ТАЛАС ЕКОНОМСКЕ КРИЗЕ?

М. Ивњишевић

Ивана Максимовић, дипл. економиста:
- Да, због незапослености младих људи.

Мирко Бабић, молер:
- Криза је цео мој живот.

Бојан Илић, машински инжењер:
- Ја сам незапослен, у кризи су само они што ће им плата са триста пасти на двеста хиљада.

Драгослав Нешић, инжењер заштите на раду:
- Увек се плашим, ветрић из Вашингтона - цунами у Србији!

Немања Николић, ученик:
- Не, не верујем у ту пропаганду.

Јасмина Зимошић, бравар:
Да, плашим се новог таласа отпуштања радника.

Бошко Радојевић, професор безбедности:
- Не, навикао сам на кризе.

Милисав Вуловић, пензионер:
- Сто посто, само то чујем и видим на телевизији.

Момчило Бурђевић, касапин:
Не, са кризом или без ње, ништа нама не може да буде боље.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путнина 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Врхуно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, пшеничног, пченичног, замрзнутог пшеничног

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа, викендица, хала, пословних објеката, по највишим светским стандардима.

НАПРАВИ СВОЈУ КУЉУ ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ

веш од **120** €/м²

Крагујевацког батаљона 149, Крагујевац, Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
Мобилни: 060 500 10 91, 060 500 10 92, 060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82
mbnaturacasa@open.telekom.rs, www.prirodnakuca.com

ПРИВРЕДА ШУМАДИЈЕ И ПОМОРАВЉА У ПРВОМ ПОЛУГОДИШТУ

Бум у јуну, ал' криза на прагу

Раст извоза од чак 75 посто више је резултат ниске основице од претходне године него неког знатнијег опоравка. Међутим, извоз у јуну од 58,7 милиона долара најбољи је месечни извоз у последњих 20 година и ако се тај тренд настави годишњи извоз ће премашити преткризну 2008. годину - ако се не испречи нови светски економски талас кризе

Пише Милош Пантић

Податак који је ових дана објавила Регионална привредна комора Шумадије и Поморавља да је извоз из овог региона у првих шест месеци ове године од 208 милиона долара већи за чак 75 посто него у истом периоду прошле године на први поглед указује да је постигнут велики успех. У поређењу са резултатима на нивоу Србије, где је у истом периоду забележен раст извоза од 30,7 посто, ови подаци заиста изгледају тако као да је регион далеко надмашио остатак земље.

Међутим, детаљније објашњење које је дала комора говори да је овако висок раст извоза у највећем делу резултат ниске основице од прошле године, а једним делом и инвестиција које су протеклих година дошле у регион, а сада почињу да дају резултате. У најкраћем, привреда региона имала је у кризним годинама (2009. и 2010.) далеко већи пад производње и извоза од српског просека, па сада овим повећањем она заправо пристиже остатак земље и ниво који је имала пре кризе из 2008. године.

Ипак, један податак делује заиста оптимистички и даје наду да би овогодишњи извоз могао да забележи и реални раст. Према речима Ружице Станчић, руководиоца одсека за међународну размену у комори, извоз региона у јуну ове године, у износу од 58,7 милиона долара, најбољи је месечни извоз у последњих 20 година.

■ Највеће тржиште је ЕУ

Први пут премашен је најбољи месечни извоз пре економске кризе, а то је био мајски извоз из 2008. године, који је износио 35,6 милиона долара. Сада је то реални раст извоза. Уколико би се наставио овакав тренд, ова година могла би

ПРВИ ПУТ ПРЕМАШЕН ПРЕТКРИЗНИ РЕЗУЛТАТ: РУЖИЦА СТАНЧИЋ

се завршити са извозним резултатима који ће премашити оне из 2008. године, каже Ружица Станчић.

Ипак, ови резултати далеко су од онога што је привреда региона имала 1990. године. Ако се изузме извоз у земље бивше СФРЈ, на које сада отпада 43,4 посто садашњег извоза региона, наш извоз би реално на крају ове године износио 58 одсто вредности остварене у 1990. години, показују анализе из Коморе.

И структура извоза је битно другачија. Сада имамо монтиран аутомобил, а тада је то био готов производ највише фазе прераде, као и камиони и оружје. Тада смо имали јако развијену конфекцију и штофове познате широм света, а сада су присутни „лон послови“, углавном са Француском. У то време имали смо извоз јако квалитетног меса и месних прерађевина, које се највише извозило у Италију и Грчку, а сада је тај извоз симболичне вредности, од непуних један посто извоза региона. Међутим, у том периоду овај регион није имао развијену индустрију намештаја, а данас се намештај извози и у тој области имамо суфицит. Већи је извоз од увоза и у прехранбеној индустрији и најви-

ше се извозе сточна храна, пића и кондиторски производи, каже наша саговорница.

Обележје полугодишњег извоза је и изненађујући податак да Шумадија и Поморавље више увозе него што извозе пољопривредне производе, за разлику од остатка земље, и то због великог увоза поврћа, док извоз воћа напредује, и то на тржиште Руске Федерације. На овом тржишту, иначе, бележи се највећи скок извоза од чак 287 посто, а поред воћа тамо се пласирају и каблови.

На листи највећих извозника региона прво место заузимају „Фијат аутомобили Србија“, а потом следе „Пештан“ Аранђеловац, „Параћин промет“ Параћин, „Холдинг каблови“ Јагодина, „Форма идеале“ Крагујевац, „Застава тапаирница“ Крагујевац, „Кроношпан“ Лапово, „Дам монт“ Двориште код Јагодине, „Агромаркет“ Крагујевац и „Граф аутомативе“ из Баточине. Већина од десет највећих извозника су уједно и највећи на листи увозника, јер користе материјале и компоненте из страних земаља. Међутим, за првих шест месеци ове године привреда региона показује смањење спољнотрговинског дефицита, па је покривеност увоза извозом сада 72 посто, док је на нивоу Србије 59,8 посто.

■ Плате испод просека

Међу предузећима из Крагујевца који нису на листи 10 највећих извозника, а повећала су извоз, налазе се „Вакер Нојсон“, „Униор компоненте“, „Униор форминг тул“, „Шумадија сировине“, „Застава ИМПРО“, „РАПП Застава“, „Пак промет“ и „ТПВ Шумадија“. треба напоменути да комора у сумирању полугодишњег извоза није од Републичке управе царина добила податке за предузеће „Јура“ из Раче, иначе би проценат раста извоза био још већи.

Ови подаци, по објашњењу Ружице Станчић, показују да су неке велике стране инвестиције из протеклог периода сада почеле да дају резултате, као што је, на пример, аустријски „Кроношпан“ у Лапову, или немачки „Граф аутомативе“ у Баточини, а овде треба убржати и

МЕЂУ ИНВЕСТИЦИЈАМА КОЈЕ САДА ДАЈУ РЕЗУЛТАТЕ ЈЕ И „КРОНОШПАН“ У ЛАПОВУ

ЈОШ НЕМА РАСТА ЗАПОСЛЕНОСТИ: ДУШАН ПУЧА

неколико већих словеначких инвестиција у Крагујевцу, као што су „Униор компоненте“, „Застава тапаирница“ или „ТПВ Шумадија“. То је за резултат имало повећање извоза у Словенију за првих шест месеци од 60 посто.

Међутим, податак који је у овом тренутку повољан, а ускоро би могао да буде неповољан, јесте извозна оријентација региона на земље ЕУ, и то оне најразвијеније које би могле да буду захваћене кризом. Тако регион сада највише извози у земље ЕУ и то 57 посто, а од тога 80 посто вредности отпада на Немачку, Италију, Словенију и Француску.

У укупна индустријска производња региона у првом полугодшту показује знатно већи раст него на нивоу Србије, јер бележи повећање од 23,8 посто, док је у Србији раст од 4,8 посто, док је јун ове године са 32,3 посто већом производњом од прошлогодишњег. Али, и овде је то последица знатно већег пада у 2009. години, када је индустријска производња у региону пала за њак 30 посто, док је на нивоу земље смањена за 15 процената.

Душан Пуача, председник Регионалне привредне коморе, сматра да је једини поуздани показатељ опоравка привреде повећање бро-

ПРОСЕЧНЕ НЕТО ЈУНСКЕ ПЛАТЕ У ШУМАДИЈИ И ПОМОРАВЉУ

Република Србија	- 39.322
Аранђеловац	- 35.609
Крагујевац	- 35.440
Деспотовац	- 34.124
Свилајнац	- 33.107
Параћин	- 31.201
Ђуприја	- 30.839
Кнић	- 30.371
Јагодина	- 30.185
Лапово	- 30.173
Топола	- 27.753
Баточина	- 27.021
Рача	- 27.013
Рековац	- 23.140

ја запослених, а тога још на овом подручју нема. Поређења са прошлом годином, па и 2008. дају неку слику стања, али право поређење како ствари стоје јесте оно са 1990. годином, а тај ниво по њему нећемо достићи ни до 2020. године, ако наставимо са оваквим темпом, сматра он.

У анализи под насловом „Стратегија и политика развоја Крагујевца“ Пуача је написао да је узрок оваквог стања велики пад индустријске производње на нивоу земље у последње две деценије. Од 1990. до 2000. године пад је узрокован ратом и изолацијом земље, а од 2000. године до данас неуспелом својинском трансформацијом пре свега, великих система и занемаривањем индустрије од стране државе, које је настало као последица стратешког опредељења за економију базирану на услугама.

Прерађивачка индустрија Србије у периоду од 2000. до 2010. године изгубила је 47 одсто индустријских радника, тако да је крајем марта 2010. године запошљавала само 320.000 радника. Примера ради, Београд је са 245 хиљада спао на мање од 10 хиљада, Крагујевац са 57 хиљада на мање од четири хиљаде, Ниш са 25 хиљада на три хиљаде, Нови Сад са 25 хиљада на четири хиљаде, Крушевац са 32 хиљаде на три хиљаде радника, пише Пуача.

Овакво стање захтева хитну реакцију државе, кроз усвајање стратегије и политике развоја индустрије Републике Србије од 2011. до 2020. године, за коју је урађен предлог који је сада на јавној расправи, каже Пуача. Главни правац у стратегији развоја индустрије Крагујевца, као највећег индустријског центра Србије, он види у пројекту „Балкан – иновативни аути регион“, који је подржао Савет Европе, а води га Регионална привредна комора. Циљ је да се до 2014. године у земљама Балкана формира мрежа иновативних малих и средњих предузећа из области производње компоненти за ауто индустрију.

У овом тренутку регион Шумадије и Поморавља заостаје за просеком у Србији и по платама. У јуну ове године просечна нето плата у Републици била је 39.322 динара, док је у Шумадијском округу исплаћено просечно 34.158 динара, а у Поморавском округу 30.906 динара. Од општина највеће плате биле су у Аранђеловцу са просеком од 35.609 динара, на другом месту Крагујевац са 35.440 динара, а на последњем месту је Рековац са 23.140 динара.

ИЗБОРНЕ КОМБИНАТОРИКЕ ИЛИ ПРОБНИ БАЛОНИ

Грађане не занимају колоне, већ како живе

Пише Слободан Цупарић

Предизборна кампања у Србији полагао се за хуктава, без обзира што званичне изјаве кажу да ће парламентарни избори бити онда кад им је време, а то је на пролеће наредне године. Борба за сваког бирача већ је почела и сасвим је очигледно да ће бити оштра и прљави и да ће се у великој мери водити и међу странкама које сада чине владајућу коалицију. Уколико се не постигне договор о ненападању, владајућа коалиција ће, према неким проценама, имати мање шансе да победи опозицију. Важно је, примећују аналитичари, да се странке на власти дефинишу као партнери, а не као конкуренти.

Да ли је оправдано упозорење да ће у супротном, како се буду приближавали избори, бити све више „неспоразума“ међу владајућом већином?

Заиста је коалиција која је скрпљена 2008. године показивала знаке слабости, каже за „Крагујевачке“ Милета Поскурица, председник Окружног одбора Српске напредне странке у центру Шумадије. – Видело се то често приликом доношења битних закона. Једни су другима чинили уступке до коначног „раскида“, који је наступио сменом Динкића, потпредседника Владе. И даље у јавности остављају утисак неспоразума и неслагања око битних ствари. Подсетимо се како је Ивица Дачић износио ставове о Косову, који нису наишли на јасно одобравање најмоћније чланице коалиције.

По речима Милана Урошевића, председника Градског одбора СПО у Крагујевцу, нема ни логике да се странке које тренутно чине владајућу коалицију међусобно нападају, јер је реч о партијама које су и програмски и идеолошки блиске, а у прошлости су сарађивале. Он се искрено нада да ће тако бити и у будућности – након следећих парламентарних избора.

Био би то хендикеп за владајућу већину уколико би почеле некакве свађе и трвња уочи избора, тврди Боровоје Радић, председник крагујевачког Форума за регионализам. – Виде они да им је најпаметније да стишавају страсти и да се поново окупе како би освојили власт. Одсуство дисонантних тонова у међусобним односима је минимум који морају задовољити у кампањи.

■ „Игранка“ с позадином

Недавно је Расим Љајић, председник Социјалдемократске партије Србије, изашао с предлогом да се избори одрже у три колоне, односно да се све мање странке окупе око три највеће: ДС-а, СПС-а и УРС-а.

Колико је ова опција реална? – У питању је предизборна комбинаторика, (пр)оцењује Милета Поскурица. – Свако тражи за себе слику и прилику како би му било најлогичније да успе. Расим Љајић показује значајно велики коалициони капацитет и „удавача“ је која лако може да нађе „младоженију“ међу моћним партијама. Међутим, непознаница је како би на

Многе приче су испрчане, многе већ постају отужне и чини се да више неће пролазити код бирача. Главна битка у овој кампањи сигурно ће се пренети на домаћи терен и фокусирати на економску ситуацију у земљи, тврди Боровоје Радић, председник крагујевачког Форума за регионализам

ВЛАСТ ЈЕ ОДАВНО ПОЦЕПАНА: МИЛЕТА ПОСКУРИЦА

то гледали војвођански Мађари и Лига социјалдемократата Војводине, који су већ опредељени према ДС. Отуда је све ово у сфери калкулација, а свака „игранка“ има своју политичку позадину коју треба анализирати и видети шта иза тога стоји.

Милан Урошевић сматра да је ова опција доста реална и напомиње да ће СПО као странка наступити у предизборној коалицији са ДС.

Попрлично је извесно да ће ДС и СПО као и на претходним изборима и на ове изаћи заједно, што се тиче републичких избора. Доста је, по мени, реално да СПС наступи у истој коалицији као и на прошлим изборима, а што се тиче

УРС-а, остаје непознаница које ће се још мање странке окупити око те политичке организације. За Боровоја Радића дилема је и велико питање да ли на изборе треба ићи одвојено у две-три колоне или обједињено. Ствар је, вели, процене шта се ту добија, а шта губи.

С једне стране, може се добити уколико се процени да би све те три колоне

прешле цензус, онда је та опција боља. Међутим, уколико само једна од те три колоне закаже, односно не пређе цензус, онда то није добро.

■ „Бронза“ за социјалисте

Двоцифрен проценат гласова и слатко треће место на следећим изборима циљају многи – СПС, радикали, ЛДП, УРС и ДСС. Све ове партије убеђене су да ће се докопати „бронзе“, која би могла да им се позлати приликом преговора о формирању владе. Уистину, ко је најближи трећем месту?

Искрено, СПО заједно са ДС циља прво место, а тешко је да ће неко ко буде трећи моћи да досегне двоцифрени резултат, каже Милан Урошевић. – Прогнозе говоре да ће прве две најјаче странке бити ДС и напредњаци. Најреалнији кандидат за трећу позицију је коалиција окупљена око Социјалистичке партије.

И Боровоје Радић верује да је двоцифрени резултат резервисан за ДС и СНС, да све остале странке могу само сањати о томе, али то сигурно

неће достићи. Е сад, поставља се питање трећег места које ће можда бити и одлучујуће око формирања власти. Засад су ту фаворити СПС, УРС, ЛДП...

Кад се погледа тренутна ситуација како те странке стоје, утисак је да је Социјалистичка партија нешто испред осталих, јер на најбољи начин користи то што је у власти, што има министра полиције и такву инфраструктуру да већ представља озбиљан политички фактор. Социјалисти су се поново вратили у живот и највећи су, чини ми се, фаворит за треће место. Но, не треба потценити ни Уједињене регионе Србије, који могу изненадити на предстојећим изборима.

Милета Поскурица се слаже око фаворита за прву и другу позицију, с напоменом да на „челу“ види напредњаке испред демократа.

За треће место конкуришу СПС, СРС, ДСС, а што се тиче УРС, они би, после покушаја да нешто ново унесу на политичку сцену, можда могли да буду конкуренти овој тројци. Њихова почетна иницијатива са децентрализацијом, са идејом о укидању управних и надзорних одбора, показала је и слабости вишегодишње партиципације у власти – када су те исте проблеме могли озбиљније да решавају, а нису. Дакле, за треће место бориће се две владајуће и две опозиционе странке. Разликоваће се у пар процената, зависно ко буде имао јачег цокера у рукаву.

■ Уравнотежени однос

У ватреним говорима, пошто су избори пред нама, једни ће обећавати „сечу“ криминалаца, други ће тражити да моментално уђемо у НАТО, трећи да се чвршће вежемо са Русијом... Значи ли то да је свака партија припремила „мамаци“ којим жели да улови што више гласова на изборима?

Многе приче су већ испрчане, многе постају отужне и чини ми се да више неће пролазити код бирача, експлицитан је Боровоје Радић. – Главна битка у овој кампањи сигурно ће се водити око економских тема и око прилика овде у Србији. Мање ће се она односити на НАТО и на некакве наше међународне везе и престојавана, већ ће се више пренети на домаћи терен и фокусирају на економску ситуацију у земљи.

Милан Урошевић потенцира да ништа није чудно да једна партија попут СПО-а пропагира улазак у НАТО, јер „вуковци“ НАТО не доживљавају само као војни савез, већ као нешто што је предуслов за улазак у ЕУ, што је утирање пута за долазак озбиљних страних инвестиција у Србији. Сведоци смо, вели, да су многе земље из околних држава, након уласка у НАТО, управо то и добиле.

Народ ће се равнати према неком општем осећају ствари, а то је један уравнотежени однос према изазовима које нуде Исток и Запад, прогнозира Милета Поскурица. – Строге одреднице према Истоку и Западу мислим да неће бити битне код бирача, јер ће свако имати свој биланс: остварено – неостварено, обећано – неуратућено.

ВРУЋА РАЗМЕНА САОП

Политика

Само десетак дана по иступању из коалиције са „Заједно за Шумадију“, Демократска странка додала је гас у опозиционом деловању. Саопштењем за јавност које је насловљено питањем – да ли је Енергетика спремна за грејну сезону, прозвана је градска власт, која је истог дана, у уторак, узвратила својим одговором

Укупан дуг Енергетике у овом тренутку достигао је цифру од скоро 6,5 милијарди динара, што је износ двогодишњег буџета града. Истовремено, укупан приход овог предузећа не може да покрије трошкове и обезбеди функционисање система, па је потребно ново задуживање или финансијска помоћ града, рекао је Душан Обрадовић, председник Градског одбора Демократске странке. Према његовим речима, намера демократа није да узнемиравају јавност, већ да је упознају са реалним стањем у Енергетици, чије је функционисање од виталног значаја за грађане и привреду Крагујевца, јер се поставља оправдано питање да ли је непуна два месеца до почетка грејне сезоне ово предузеће технички и економски спремно, да обезбеди нормално снабдевање града топлотном енергијом.

Председник крагујевачких демократа Душан Обрадовић напо-

ПРИМЕДБЕ НА ПРЕДЛОГ

Споро и

Ако је веровати изјавама државних званичника, усвајањем Закона о реституцији, које је најављено за септембар, требало би да држава до јануара 2014. године ранијим власницима и њиховим наследницима врати у природи више од половине имовине одузете после 9. маја 1945. године. За имовину за коју није могућ повраћај у природи, предвиђено је финансијско обештење за које држава планира да издвоји, према проценама, око две милијарде евра.

Најављено је, такође, да ће закон почети да се примењује крајем ове године, од када ће почети рок од годину дана у којем ранији власници и њихови наследници треба да поднесу захтев за враћање одузете имовине.

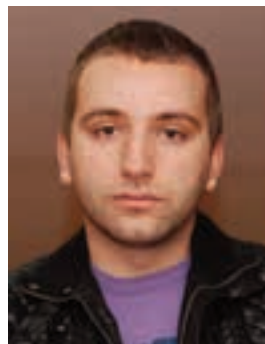
И док представници Владе тврде да ће понуђена решења омогућити успешну и правичну реституцију, део стручне јавности сматра да она неће у потпуности исправити историјску неправду. Тренутно, требало би да је у току јавна расправа о нацрту новог закона и мада је најављено да ће, током августа, бити одржана у четири највећа града у Србији, до сада није уприличена ни једна.

■ У природи и новцу

Представници Лиге за заштиту приватне својине незадовољни су предложеним решењима на која имају бројне замерке. Они сматрају да ће нови нацрт Закона о реституцији бити на штету грађана, јер је њиме предвиђено да мали део имовине буде враћен у природу, док

РИЗИК ЈЕ ИЋИ У „ТРИ КОЛОНЕ“: БОРИВОЈЕ РАДИЋ

НА ИЗБОРЕ ОПЕТ СА ДЕМОКРАТАМА: МИЛАН УРОШЕВИЋ

ШТЕЊА ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ И ГРАДСКЕ ВЛАСТИ

ИЧКО ГРЕЈАЊЕ УКЉУЧЕНО У АВГУСТУ

ЕНЕРГЕТИКА ОПСЛУЖУЈЕ ГРАД А И ДАЉЕ ЈЕ „ДРЖИ“ ДРЖАВА СРБИЈА

миње, да су приходи Енергетике по основу наплате од корисника топлотне енергије у сталном опадању и да се њихова дуговања стално увећавају, док су приходи од наплате других облика енергије који се испоручују привредним субјектима драстично редуковани, посебно према Заставиним друштвима, док постоји тенденција да се према Фијату потпуно прекину.

„Истовремено, под утицајем екстерних и интерних фактора расходи Енергетике се стално повећавају, што доводи до енормних губитака и дуговања“, истиче Драган Станковић, потпредседник ГО ДС-а. Он каже, да ово предузеће дугује за електричну енергију 1,8 милијарди динара, чиме је постало други највећи дужник у Србији. Дуг за гас је достигао суму од две милијарде динара, а Србијагас је најавио да

овај енергент неће испоручивати, док се не наплате дугови. „Због тога постаје извесно да ће даљинско грејање зависити од угља и мазута“, додао је Станковић.

„Међутим, набавља се угљаше лошег квалитета, што изазива огромне додатне трошкове одржавања, а увоз квалитетнијег угља је под знаком питања, због царинских и по-

реских дажбина. За набавку 80 хиљада тона угља треба издвојити 300 милиона динара, а највећи део мора бити набављен пре почетка сезоне“, напомиње Станковић. Истоветна средства су потребна и за набавку мазута, међутим ту је већ неколико година присутан проблем плаћања према НИС-у, који је до сада решаван уз помоћ робних резерви и задуживањем града у име Енергетике.

Председник ГО ДС-а, Душан Обрадовић рекао је да Енергетику оптерећује и лоша пословна политика руководства. „Број запослених, који је изнад оптималног, стално расте због политичких притисака, а просечна плата је међу највишима у граду, тако да расходи за плате превазилазе приходе од наплате од грађана. Плата директора износи чак 190 хиљада динара. Лоша ликвидност захтева стално задуживање код банака, чак и за плате“, напоменуо је председник крагујевачких демократа. „Посебан проблем представља вишемесечно неплаћање пореза и доприноса на зараде запослених, тако да је дуг већи од 170 милиона динара, или двомесечни приход од наплате“, каже Обрадовић. Он је додао и да су издвајања за редовна одржавања и годишње ремонте сведена на минимум, чиме се угрожава систем.

У Демократској странци кажу да је отежавајућа околност за пословање и правни статус Енергетике. Иако је закон предвидео да процес трансформације буде окончан до краја 2009. године, ово пред-

узеће и даље има статус Друштва са ограниченом одговорношћу, који је продужен до краја ове године. Непознат је и модел по коме ће трансформација бити окончана.

„Због свега наведеног, Демократска странка захтева да челници града и Енергетике хитно информишу јавност: колико је енергената набављено, како и ко ће то финансирати; како ће се обезбедити континуитет снабдевања енергентима током грејне сезоне; колико и коме Енергетика све дугује; колико је града задужен у име Енергетике; шта је концепт реструктурирања и када ће бити окончан?“, истакао је Душан Обрадовић, председник Градског одбора.

На саопштење Демократске странке одмах је реаговала друга, прозвана страна, саопштењем за јавност које је потписала Информативна служба града Крагујевца

Локална самоуправа града Крагујевца нема никакве ингеренције када је реч о руковођењу и пословној политици у Д.О.О. „Енергетика“, која је ушла у процес реструктурирања 3. октобра 2005. године. Чињеница је да је то предузеће оптерећено енормним дуговима од стране бивших друштва у оквиру Заставе и комуналних система на нивоу државе, ЕПС-а и Србија гаса, нерешеним имовинским односима, али и преименованим капацитетима, рекао је Небојша Васиљевић, члан Градског већа за инвестиције и развој градских ресурса, реагујући на саопштење ГО Демократске стран-

ке којим је изражена бојазан да ће грађани Крагујевца остати без даљинског грејања. Лане је, подсећа Васиљевић, на сличан начин јавност узнемиравао и ГО Српске напредне странке, па се испоставило да је Крагујевац био једини град у Србији који није имао никакве проблеме са грејањем.

Иако је рад тог предузећа у надлежности Владе Србије, с обзиром на то да је град пре скоро четири деценије поверио послове даљинског грејања том предузећу, јасно је да ће као и увек до сада, уколико то буде потребно, финансијски интервенисати и омогућити набавку угља или мазута.

Паралелно са тим, каже Васиљевић, имамо јасну стратегију којом је предвиђено да формирамо Јавно-комунално предузеће које би даљинским грејањем снабдевало само становништво, да омогућимо редовно снабдевање, али и да уградњом калолиметара омогућимо да грађани плате онолико колико потроше.

На наше иницијативе да се из тог предимензионираног система формира комунално предузеће Влада Републике Србије, иако је прошло шест година, још увек није одговорила.

Без обзира на то, град Крагујевац уз помоћ државе и немачке развојне банке КфН ради на припреми новог система, изградњом гасних електрана у блоку Слобода, Багремар и Звезда, као и проширењу капацитета котларнице у Ердоглији. У протеклих шест година значајна средства уложена су у примарну и секундарну мрежу, у току је набавка енергената за предстојећу грејну сезону, па нема разлога, упозорава Васиљевић, узнемиравати јавност да ће остати без грејања.

Закон о реституцији

ЗАКОНА О РЕСТИТУЦИЈИ

НЕЕФИКАСНО ОБЕШТЕЋЕЊЕ

Иако творци предлога новог Закона о реституцији тврде да ће понуђена решења омогућити успешну и правичну надокнаду, представници Лиге за заштиту приватне својине сматрају да је закон неефикасан и неспроводив. Замерају да ће у природи бити враћен само мали део имовине и да се многа битна питања остављају да касније буду решена уредбама

би финансијско обештећење требало накнадно да буде регулисано.

- То, практично, значи да је овај закон неспроводив и да се њиме, заправо, одлаже реституција. Тако, на пример, предвиђено је да значајна питања буду накнадно регулисана уредбама, а по својој природи морају бити регулисана законом, што аутоматски онемогућава примену закона. На тај начин, док се не донесу уредбе, закон остаје само мртво слово на папиру, тврди председник Градског одбора Лиге за заштиту приватне својине у Крагујевцу Радоје Симоновић.

Враћање имовине успорава и чињеница да је одређен само оквирни износ за финансијско обештећење, док ће коначан износ бити познат пошто прође рок од годину дана за поново подношење захтева за повраћај, иако је то једном урађено пре шест година. Осим тога, од наследника се тражи да прво заврше оставинску расправу, па да тек након тога поднесу захтев, чиме се грађани условљавају да воде скупе и дуготрајне судске поступке. Ово, пак, може довести до кашњења за подношење пријава,

пошто је за то предвиђен рок од годину дана.

■ Замерке на 15 страна

Једна од значајних примедби је што је новим законом предвиђено само финансијско и натурално обештећење, док је одбачен систем супституције (замене) одузете имовине, неком другом имовином републичког фонда. Да се Влада жестоко противи супституцији, потврђује и чињеница да најављује како има намеру да укине законску могућност враћања имовине одузете црквама и верским заједницама у виду друге одговарајуће имовине, која се назива и заменска реституција. Тиме би се угрозило већ стечено право одредбама Закона о враћању - реституцији имовине црквама и верским заједницама, коме је и Уставни суд дао „зелено светло“.

Председник ГО Лиге за заштиту приватне својине каже да Лига захтева да се кроз закон врати све

ЗЕМЉИШТЕ НА КОМЕ СУ ПОДИГНУТЕ ГРАЂЕВИНЕ НАДОМЕСТИЋЕ СЕ НА ДРУГЕ НАЧИНЕ

МАЛИ ДЕО ВРАЋА СЕ У ПРИРОДИ - РАДОЈЕ СИМОНОВИЋ

оно што је државна својина и што користи држава или неко други, као и да се врати сва имовина која је незаконито пребачена на трећа правна или физичка лица. Наиме, нацртом закона се омогућава да

јини или које држава користи и рентира, неизграђено грађевинско земљиште и пољопривредно земљиште и шуме. Остале непокретности, као што су продати станови, изграђено грађевинско земљиште,

пословни простор који је кроз приватизацију пребачен на трећа лица, надокнађиваће се обвезницама. Реституција правних лица - предузећа, банака и задруга потпуно је изостављена.

- Законом није предвиђени да они који су несавасно стекли имовину треба да је врате, без обзира како су је стекли. Овај члан, практично, легализује криминал и невероватно је да је тако нешто урађено, каже Симоновић, додајући да је Европска унија ставила оштру примедбу на овај предлог.

Нацрт закона, сматра Симоновић, има озбиљних правних празнина, неефикасан је и неспроводив. Због свега тога, Лига за заштиту приватне својине припремила је текст примедби на 15 куцаних страна, које ће представити на предстојећој јавној расправи, за коју се надају да ће до септембра бити организована.

- Тражимо, пре свега, да влада донесе поштен закон и да одмах затим крене у имплементацију, нагласио је Симоновић, оценивши да је бесмислено да се финансијско обештећење у недоглед одлаже, јер то штети грађанима Србије, а није ни у складу са стандардима ЕУ.

Страховања да ће реституција повећати јавни дуг за пет одсто не стоје, пошто две милијарде евра, које је закон наменио обештећењу власника, чини око пет одсто бруто домаћег производа Србије, за колико би по том основу био повећан јавни дуг, што је, тврде економисти, подношљиво. Обештећење предвиђено у форми државних обвезница, са роком исплате до 20 година, чини трошак мањи од садашњег оптерећења за стару девизну штедњу.

Гордана БОЖИЋ

КАКО И ЗАШТО РАДНИЦИ ПОТПИСУЈУ БЛАНКО ОТКАЗЕ

Многи не знају на шта стављају потпис

Приликом склапања уговора о раду послодавци често запосленима потпурају да потпишу и бланко отказе, које активирају у случају њихове болести, трудноће или ако желе да их отпусте без отпремнине. У Инспекцији рада тврде да многи не знају шта су потписали и да су немоћни да се изборе са овим проблемом, па запосленима саветују да покрену судски спор

До пре годину-две знало се да запослени приликом заснивања радног односа потписују уговор о раду на неодређено или одређено време, али не и за најновију праксу да у истом моменту када ставе потпис на уговор о раду, поједини потписују и такозване бланко отказе. То је папир, обично без печата и уписаног датума, који послодавац може да активира и раднику уручи отказ буквално кад му се ћефне. Такви откази се обично активирају када се радник разболи, када радница затрудни или када га-зда жели да отпусти запосленог без проглашавања технолошким вишком и без исплате законске отпремнине.

За ову праксу се знало и раније, али није била распрострањена као данас, јер сада све више послодавца посеже за бланко отказима. У Савезу самосталних синдиката Србије истичу да на бланко отказима најчешће инсистирају власници малих фирми, трговина, пиљарница, кафе, али и у појединим великим системима.

У синдикату тврде да се на овај начин радници држе у сталном страху, јер у сваком тренутку могу да остану без посла, и то без отпремнине и права на накнаду Националне службе за запошљавање, као и да се ради о својерсном виду уцене. Иако су са овом појавом упознати Инспекција рада, Унија послодавца Србије и синдикати, сви они као да избегаву да узму у руке овај врућ кромпир. Кажу да се радници ретко усуђују да пријаве послодавца, а да највеће разочарење доживе када схвате да за ову злоупотребу послодавцу не прети никаква санкција.

■ Супротно Закону о раду

Према речима директора републичког Инспектората за рад Предрата Перуничича, према Закону о раду послодавац не може да условљава заснивање радног односа претходним давањем изјаве о отказу. Када инспектори рада крену у контролу, они не наилазе на бланко отказе јер се они по правилу налазе у личним досијейима запослених и не стоје са осталом документацијом.

Перуничич наводи да запослени најчешће не пријављују Инспекцији рада да је послодавац злоупотребио потписан бланко отказ, чак и када више немају статус запосле-

ног, као и да Инспекторат о овој појави више има незваничних и неформалних сазнања, него што о томе зна на основу поднетих захтева радника.

У погодном тренутку послодавац ту околност искористи, а по захтеву запосленог за интервенцију инспектор рада може само да констатује да радни однос престаје отказом запосленог. Ипак, запослени има право да тужбом против послодавца покрене радни спор пред надлежним судом, кажу у Инспекторату рада.

У Крагујевачкој Инспекцији рада потврђују Перуничичеве речи и додају да је највећи проблем то што приликом заснивања радног односа многи не читају уговор о раду и потписују све што им се понуди, па

У расправу се укључио и Савез самосталних синдиката Србије, који је међу првима указао на ову злоупотребу појединих послодавца. Тако председник ССС Србије Љубисав Орбовић каже да се њихови чланови нису жалили на овај проблем, али потврђује да је јавна тајна да се неки послодавци тако понашају.

■ Сегмент озбиљније приче

Најбоље би било да нико не потписује ништа што има везе са бланко отказом. Знам, међутим, да људе велика немаштина притиска да прихвате било какав посао, под било каквим условима, наглашава Орбовић.

У Крагујевцу већ неко време круже приче да су бланко отказе били принуђени да потпишу запослени у

банкама, већим или мањим трговинским ланцима, радници на грађевини, али и судије основних и виших судова, и то у јек реформе правосуђа. За ове приче чуо је и адвокат Миодраг Рибарић, који је правни заступник Уједињених гранских синдиката, али није могао ни да их потврди, ни да их демантује, јер је

носно довођени у заблуду, да потписују бланко уговоре о раду, без попуњених зарада, места рада, услова рада, а врло често утврђеним надлежностима других судова, а не судова по месту њиховог рада. Радницима се не даје копија тако бланко потписаних уговора и он практично нема никакав доказ шта је заправо потписао. На тај начин радник је, ако дође до судског поступка, приморан да од суда тражи да он наложи послодавцу да достави уговор о раду. Ти уговори од тренутка налога суда до достављана буду попуњени свим оним условима који нису у корист радника. Други сегмент ове приче је када запослени потписују уговор о раду, а истовремено стављају потпис и на два-три празна листа папира, или на изјаву о добровољном раскиду радног односа. Та пракса бланко папира је директна последица онога шта се дешавало у Скупштини Србије, када су легализоване бланко оставке народних посланика, објашњава Миодраг Рибарић, додајући да је пре тога примена бланко отказа била спорадична и готово занемарљива.

Његова колегиница, која је текоће експерт за радно право, адвокат Милка Кадрибашић каже да је постојање бланко отказа на суду тешко, али не и немогуће доказати.

То мора да се доказује. Ако колеге радника који је добио отказ остају на послу код истог послодавца тешко ће пристати да сведоче у корист отпуштеног радника и да посведоче да су и они потписали бланко отказ. То не треба да чуди, јер се свако бори за своје радно место, а није далеко од истине да ће и ти радници, после сведочења на суду, највероватније остати без посла, каже ова адвокатка.

И у Савезу самосталних синдиката Крагујевца суочили су се са бланко отказима. Први синдикалац града Југослав Ристић каже да су радници у трговини долазили у Савез да се жале на послодавце,

МИОДРАГ РИБАРИЋ: НЕ ПОТПИСИВАТИ НИШТА НА БЛАНКО

ЈУГОСЛАВ РИСТИЋ: ТО СЕ НАЈЧЕШЋЕ ДОГАЂА У ФИРМАМА ГДЕ НЕ ПОСТОЈИ СИНДИКАТ

често и бланко захтев за престанак радног односа, при чему нису ни свесни шта су потписали.

Радници се тешко одлучују да пријаве послодавца, па таквих пријава није ни било. Постојање бланко отказа се веома тешко доказује, јер се ти папири чувају на другим местима, а не на онима где се чува остала документација. Наш савет је да људи при заснивању радног односа добро прочитају шта потписују, кажу у Крагујевачкој Инспекцији рада.

Са друге стране, у Унији послодавца Србије апелују да запослени никако не потписују бланко отказ. А, ако то ипак ураде саветују да пробају, макар анонимно, да послодавца пријаве Инспекцији рада. Овде кажу да је бланко отказ било и у јавним предузећима, где су радна места продавана за неколико хиљада евра, па су се послодавци штитили на тај начин ако морају неког да отпусте.

то, како рече, веома тешко доказати. У својој пракси се сусретао са овом појавом, али тврди да су за тим механизмом прибегавале углавном фирме са стране, које су радиле у Крагујевцу и које су као надлежне наводиле судове ван овог града.

Он каже да је прича о бланко отказима само сегмент једне много озбиљније приче, којом се грубо крше радничка и људска права.

Људи при закључењу радног односа најчешће су примирани, од-

ОД ЈАНУАРА ДО ЈАНУАРА

Без посла остало 90.000 људи

Министар економије Небојша Ђирић изјавио је да је од јануара прошле до јануара ове године 90.000 људи у Србији остало без посла и да је незапосленост око 20 одсто. Он је рекао да Србију још није погодио најновији талас економске кризе изазван великим јавним дугом појединих држава ЕУ и САД, али да се Србија и без тога суочава са великом незапосленошћу и великвдношћу привреде.

ПРОГНОЗА

Откази за 40.000 радника

Јесен ће, прогнозирају синдикалци, извесно донети нови талас отказа. По бољем сценарију, без посла ће остати најмање 40.000 радника, а у случају да се нови кризни талас из света пренесе и у нашу земљу, црне ће бројке бити још много веће. У Србији дневно без посла остале око 300 радника, а на јесен се очекује још тежа ситуација. Процењује се да ће у октобру и новембру око 22.000 малих и средњих предузећа окончати своје пословање. Сви ће они отићи у аутоматски стечај, а у њима ради око 40.000 људи, што значи да ће сви ти радници остати без посла. У јануару је у аутоматски стечај отишло 5.513 предузећа, у фебруару је ликвидирано 508 фирми, марту 618, априлу 457, у мају 464, јуну 478. На списку закљученом 31. јула, налази се 467 предузећа. Од пролећа 2010. па до јануара 2011. аутоматски стечај је проглашен у 13.768 предузећа.

јер су били приморани да поред уговора о раду потпишу и бланко отказ.

То се најчешће догађа у фирмама у којима не постоји синдикат, који би на адекватан начин могао да заштити запослене. У таквим случајевима могли смо да реагујемо тако што смо те раднике упућивали на Инспекцију рада и адвокате који су експерти за радно право, објашњава Ристић.

■ Боље спречити, него лечити

Према адвокату Александру Саши Пејчићу, злоупотреба бланко отказа може да се спречи и пре судског спора.

Запослени који зна или сумња да је потписао бланко отказ може написмено од послодавца да тражи папире које је потписао. Он такође треба да захтева да послодавац писмено одговори да ли бланко отказа има или нема. Има и могућност да са два или више сведока усмено затражи од послодавца да му да потписане папире. Ако послодавац написмено одговори да бланко отказа нема онда не може ни да га употреби, односно злоупотреби, јер ће се његов одговор третирају као доказ на суду. Исто ће бити и ако пред сведоцима одговори да ли тога има или нема, објашњава Пејчић, саветујући запослене, ако добију бланко потписан папир од послодавца, да га пред њим и поцепују.

Са друге стране, адвокат Рибарић каже да је најсигурнији начин да се запослени заштити од злоупотребе послодавца тиме да ништа што није уговор о раду и ништа што је бланко не потписује.

Али, ако ипак мора да потпише и ако је то једини услов да добије радно место, после тога радник треба писмено и поштом да захтева да му послодавац врати тај бланко потписан лист хартије или његову фотокопију. На тај начин у старту имате доказ за суд. И управо ових дана имам случај са једном фирмом из Војводине. Када смо тражили да нам послодавац достави бланко потписане папире он нас је одбио, а сада се ситуација у правном смислу потпуно променила, каже Рибарић.

Милушин ЂЕВИЋ

ЗАШТИТА „УЗБУЊИВАЧА” ЈОШ НА НИСКОМ НИВОУ

Корупција се и даље одлично држи

Новим правилником, који је донела Агенција за борбу против корупције, уређује се поступање Агенције приликом заштите лица која пријаве сумњу на корупцију. Међутим, званичног закона који би их штитио још увек нема, а и око самог Правилника воде се полемике

Елучај Горана Милошевића из Смедерева, који је пријавио „друмску мафију”, малверзације и пљачку ионако осиромашене државне касе, тада је био попут чуда: за три дана било га је доста. Када се прашина слегла, како то и обично бива у земљама где влада каубојштина, Горан је добио отказ, уз правилно дозиране куле малтретирања јер се, ето, једини нашао да изиграва моралну громаду у целој државној фирми. Свакако, лекцију је научио и последње три године шаље поруку свим потенцијалним Горанима, у складу са реалношћу, да се каје што је то урадио и да никада више тако шта не би поновио.

И управо та порука јесте оно што најстрашније - указује да је корупцији очито немогуће стати на пут, јер борбу против ње мора започети држава, тј. власт, ова или нека следећа, мање је битно.

Једине две, назовимо их, организације које воде донкихотовску борбу са појавом већ уцртаном у део националног карактера, Агенција за борбу против корупције и портал Пиштаљка.рс, иако дају све од себе, чини се, не могу учинити много без подршке одозго. То, уосталом, говори и њихови годинама понављани апели за доношењем закона који би штитио тзв. узбуњиваче.

И Правилник „недоречен”

Агенција за борбу против корупције, посматрано са стране, својски се труди да „узбуњивачима” изађе у сусрет колико може и узме их под своје окриље, иако њихови акти немају законску тежину.

Новим Правилником, донетим крајем јула, уређено је поступање Агенције у пружању заштите лицу које пријави сумњу на корупцију у органу у коме ради. Но, већ трећи члан Правилника донео је са собом и неке недоумице, а тиче се „добре намере” узбуњивача, односно питањем да ли узбуњивач пријавом има „намеру да оствари неки незаконит или неетички чин.”

У каснијим објашњењима овог члана од стране представника Агенције могла су се чути оправдања која кажу да се мора водити рачуна и о менталитету „балканског шпијуна” који код нас влада, а који пријављује све и сваког у циљу денунцирања.

Примера има доста, па тако уколико неко сазна и има доказе о корумпираности неког државног службеника на одговорној позицији, а то знање употреби ради уцењивања и извлачења личне користи за себе то се може сматрати незаконитим актом. А уколико неко жели из личних разлога, одбојности, љубоморе или обичне жеље да другом нанесе штету сумњичећи га за корупцију, то би се могло тумачити као неетички. Међутим, питањима ту није крај.

Занимљиво је било инсистирање на термину „добра намера” у Правилнику, да би тек после притиска јавности био преименован у „добро веру”. Али, шта значи то инсистирање у Правилнику на „доброј вери” узбуњивача која ће се преиспитивати током трајања читавог поступка? Тиме се, свесно или не,

МАРИЈАНА МИЛОСАВЉЕВИЋ,
КООРДИНАТОРКА
АНТИКОРУПЦИЈСКОГ САЈТА

отвара могућност злоупотребе, тврди Маријана Милосављевић, координаторка антикорупцијског сајта „Пиштаљка”.

По њеним речима, тако се отвара дуг низ питања без јасних одговора. На пример, да ли то значи да ће се, ако се приликом истраге дође до докумената који недвосмислено указују на корупцију, одустати од распетљавања случаја и кривичног гоњења уколико неко процени да узбуњивач није у „доброј вери” пријавио случај?

Јасно је да незаконитости потпадају под кривично законодавство, али ко ће утврђивати етичност циља, ко ће анализирати „добро веру” и како се она може уопште измерити? С друге стране, јасно је да та „вера” није битна уколико се располаже релевантним подацима који разоткривају корупцију. Све до сада урађено, као и наведено, најмање показује да се код нас само вербално води борба против корупције, или у циљу предизборне кампање или за уши иностраних званичника од којих зависи наше

НА САЈТ PIŠTALJKA.RS
ЗА ГОДИНУ ДАНА СТИГЛО 800
ПРИЈАВА ЗА КОРУПЦИЈУ

приближавања ЕУ, мишљења је Маријана Милосављевић.

Ниједна пријава омбудсману

Она наводи да је, за годину дана колико сајт постоји, на њихову адресу пристигло око 800 пријава из свих крајева земље, те да се грађани највише жале и пријављују корупцију тамо где их највише боли - у здравству и школству.

Прате их судство и полиција, а одмах затим следе функционери општина који се без страха од казне понашају као „Бог и батина” у малим и сиромашним местима. У таквим местима, која су далеко од интереса медија и где сваког познаје, ситуација је поражавајућа.

Каква је ситуација у Милошевој престоници по питању грађанске активности на сузбијању корупције

нема неких нарочитих података нити превише познатих случајева. У крагујевачком Дому здравља за разноврне жалбе задужено је лице са титулом „заштитник пацијената”, но, с обзиром да је период годишњих одмора, ПР Гордана Дамњановић нам је кратко одговорила да се нико није пожалио на овакву појаву:

Прецизније податке може дати заштитник пацијената, али са сигурношћу знам да нисмо имали ниједну жалбу на корупцију у домовима здравља, већ се то незадовољство углавном односи на нељубазност запослених.

Канцеларија омбудсмана у Крагујевцу функционише већ седам година, а народу је већ прешло у навику да пријављује све и свашта, те да се жали и на оне институције за које канцеларија није надлежна.

Добијамо разнолике жалбе које се често односе и на републичке у-

станове, судове или управе, где ми немамо никакав утицај и можемо им помоћи само саветодавно. Но, тек сада, када смо на ваш захтев прелистали све случајеве, и сами смо се изненадили да међу њима, за седам година нашег рада, нема ниједне жалбе на корупцију, чак ни у републичким институцијама, истиче Слађана Палчић из Канцеларије заштитника грађана.

Она додаје да то указује на постојање и позадине оваквог податка, те да људи можда сматрају да им заштитник грађана не може помоћи у борби са оваквом појавом или се једноставно плаше да пријаве такве случајеве.

Но, оно што је занимљиво је да нико нити помиње нити помишља и на трећу могућност: да у Крагујевцу нема корупције! А ако и има нечега што на то личи - то су само поклони.

Никола СТЕФАНОВИЋ

ИЗВЕШТАЈ ПОРЕСКЕ КОНТРОЛЕ

У Крагујевцу нема утајивача

На територији коју покрива Регионални центар Пореске управе у Крагујевцу откривено је 77 особа које нису поднеле пријаву за порез на доходак, иако су прошле године зарадили више од 1,7 милиона динара, али на територији града Крагујевца није било оваквих преступника

Пореска Управа Србије током канцеларијске контроле открила је 551 грађанина који је у току 2010. године имао већа примања од 1,7 милиона динара, али то нису пријавили порезницима до законом предвиђеног рока - 15. марта. На територији коју покрива Регионални центар Пореске управе у Крагујевцу откривено је 77 особа које су утајиле порез, али у граду Крагујевцу није било оваквих случајева. Несавесни порески обвезници откривени су у Краљеву, Ужицу, Новом Пазару, Краљеву, Пријеполу и Прибоју. Према подацима Пореске управе утврђено је да је, гледајући по регионалним центрима, највише обвезника покушало да утаји порез у Новом Саду (251), Београду (156), Крагујевцу (77) и Нишу (67). Пореска управа је против свих који нису пре-

дали пореску пријаву покренула прекршajни поступак.

Подсећања ради, треба навести да је пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана у Крагујевцу поднело 1.350 грађана. Пријаве су морали да поднесу и странци са пребивалиштем у Србији, као и грађани Србије који у иностранству раде за домаће компаније. Законом је предвиђено да свим грађанима који не поднесу пореску пријаву, или то не учине у предвиђеном року, или не наведу тачне податке од којих зависи висина пореза, прети казна од пет до 50 хиљада динара.

Висина казне зависи од висине утајеног пореза и није иста ако је, рецимо, буџет у једном случају оштећен за 150 хиљада динара, а у другом за милион и по динара. За утају од 1,5 до

седам милиона динара предвиђена је затворска казна од три до пет година, а за избегавање плаћања пореза за износ већи од 7,5 милиона динара казне су још оштрије.

Порезници верују да ће се ићи на избегавање затворске казне и да ће се инсистирати на томе да утајивачи измире обавезе према држави тако што ће платити прописану казну, али и разрезани порез. У Пореској управи тврде да је пореским обвезницима све теже да утаје порез, пошто имају преглед свих уплата које иду преко рачуна, тако да и они који то покушају казном дођу на ред за наплату.

На питање зашто су још увек имена пореских прекршилаца строго чувана тајна и зашто су они заштићена категорија, у Пореској управи објашњавају да их на то обавезује члан 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији. Наиме, он предвиђа да јавност не може бити обавештена о поступцима које води Пореска управа без сагласности самог дужника. Предложено је, међутим, да се у новом закону овај члан измени, а понуђени предлог требало би да буде усвојен до краја ове године.

Уколико буде прихваћен, Пореска управа би убудуће сваког месеца објављивала у медијима листу од најмање стотину највећих дужника. Објављивање имена имало би и превентивну функцију, јер, сматрају у Пореској управи, обвезницима не би било свеједно да ли ће њихови порески преступи бити обзнањени јавности.

Г.БОЖИЋ

ПОЛЕМИКА ОКО ИЗБОРА КАДРОВА ЗА ПОПИС СТАНОВНИШТВА

Месо из сарме појели чиновници

Пише Елизабета Јовановић

Бука која се ових дана у целој Србији дигла око избора инструктора за обуку пописивача за предстојећи попис становништва није, наравно, мимоишла ни Крагујевац. Конкурс за инструкторе завршен је ових дана, на њега су се у Крагујевцу пријавила 893 лица, а изабрано је 110.

Иако су, званично, била само четири приговора, незадовољство неизабраних је велико, колико

плате, а образложење да су они фаворизовани због «искуства и логистичке подршке коју могу пружити на терену» многим делије лицемерно и потцењивачки, јер ваљда су и други на обуци за инструкторе могли да науче како да усмере пописиваче. Уосталом, ни теза да тај посао најбоље могу да одраде баш већ запослени чиновници са искуством не пије воду, јер су новине ових дана пуне извештаја из целе Србије како су за

Од скоро 900 кандидата изабрано 110 за инструкторе, а за 880 пописивача влада још веће интересовање. Први избор у читавој Србији, па и у Крагујевцу, протекао уз много негодовања оних који нису прошли, али и јавности, јер су предност имали општински чиновници и партијски кадрови, а други је шифриран, што не значи да ће бити и - поштен

а по упутству које су имали предност је дата онима који су радили на пословима статистике. То је и определило ко ће са осам бодова бити изнад, а ко испод црте. Наша саговорница напомиње да се ранг листа није правила у Крагујевцу него у Београду на основу бодова и пријава. Затим је утврђен списак овдашњих изабраних кандидата у складу са прикупљеном документацијом, коју су проверавали.

Свих 110 будућих инструктора очекује кратак курс у септембру, а након тога полагају тест. Ако неко не положи, аутоматски даје шансу другом кандидату, због тога и постоји резерва од десет одсто. Сваки инструктор се дужи тимом од осам до десет пописивача и одговара за њихов рад. Дужни су да им сваког тренутка буду на располагању уколико дође до било каквих дилема у току попуњавања списице или неког другог обрасца, а има их више. Поред инструктаже, задужени су и за контролу.

■ Пописивачи под шифром

Несуђени инструктори ових дана су, са армијом заинтересованих, стали у редове у Улици

Милоја Павловића 12, да „утеху“ нађу бар у функцији пописивача. Пријављивање је почело 15., а завршава се 19. августа. Очито је да интересовање вишеструко премашује 880 кандидата, колико је предвиђено за овај посао.

Пописивачи морају имати бар 18 година, најмање средњу стручну спрему, добар рукопис. И они ће бити бодовани, а њихове пријаве биће шифриране. Неће постојати конкретно име и презиме кандидата, него само број који је примио. На основу те ознаке видеће да ли је прошао или не и дужан је у року да достави на проверу документацију којом потврђује да је тачно оно што је заокружио у пријави.

Славица Коминац није значајна одговори на питање зашто су за инструкторе пријаве транспарентне пријаве, а за пописиваче под шифром, али нас је упутила на Републички завод за статистику, пошто су они прописали пропозиције. Ипак, она појашњава да су обрасци типски и да свако има свој број обрасца, који је и шифра кандидата. Битно је да се подаци прецизно уносе, јер уколико неко погрешно попуњавајући формулар нема могућност да добије други. На тај начин сам себе дисквалификује. Не смеју да забораве и на леп рукопис, јер се и он оцењује,

СЛАВИЦА КОМИНАЦ, ЗАМЕНИЦА ПРЕДСЕДНИКА ПОПИСНЕ КОМИСИЈЕ

ПОПИС СТАНОВНИШТВА ОД 1. ДО 15. ОКТОБРА

што они нису «прошли» толико и како су неки одабрани, а ни јавности нису баш најјаснији критеријуми по којима су предност имали већ запослени у државним јавним службама, а не млади, школовани и људи без посла.

Један од неизабраних, који је пристао на разговор под условом да буде анониман, каже да се на конкурс за инструкторе пријавио електронским путем:

- Од нас се тражило само да попуњимо име, презиме, лични број, град, степен стручности, без радне биографије. О критеријумима није било ни речи, нико га ништа није питао. На коначној ранг листи нашао сам се на самом зачељу са осам бодова, колико има и много људи испред мене, рачунајући и оне који су прошли. Баш ме занима како је бодовано и како су људи са истим бројем бодова добили ту предност, јер не раде сви у Заводу за статистику.

Он не зна како је «напабирчио» своје бодове. Факултетски је образован, али незапослен и до сада није имао искуства са пописом становништва, али јесте са анкетирањем.

- Како нешто да почнем да радим кад увек имају предност они који већ раде и имају искуства? Зашто су компетентнији сви из градске управе и са мање школе од, рецимо, незапослених који су завршили економски факултет и положили статистику? Мислим да је то и питање морала који не постоји, каже наш саговорник.

■ Они најбоље знају

Њему и осталима који су се надали да ће у послу пописа становништва зарадити бар неки динар, али ни широј јавности, никако није јасно зашто су предност имали општински и остали чиновници који већ раде и имају солидне

инструкторе изабрани и одани партијски људи, чланови породица неких функционера, родбина локалних босова, сви потпуно неискусни у овом послу?!

Њихов главни задатак је да, „из фотеље“, дају инструкције како да се ради на терену и контролишу пописиваче - за око 35-40.000 динара. (Пописивачи ће, за рад на терену, који се жаргонски зове „обијање прагова“, добити упола мање.) По основи инструктаже „додатак“ на редовну плату у Крагујевцу оствариће, између осталих, и шеф кабинета градоначелника, шеф Информативне службе, начелник Управе за просторно планирање, секретари месних заједница...

Славица Коминац, заменик председника пописне комисије, каже да није тачно да потенцијални кандидати нису знали пропозиције, јер су критеријуми објављени у медијима. Средња школа је носила два бода, виша четири, факултет шест бодова, незапослени кандидати су имали два бода, запослени у општинској или градској управи један бод, по основу послова које лице обавља - статистичари шест бодова, секретари и шефови месних заједница и канцеларија пет бодова, матичари два бода, геодети четири, руководиоци службе у општинској или градској управи три бода. И искуство на пословима анкетара или статистичког сарадника у претходне три године носило је додатна два поена.

Она каже да је, на основу бодовања, направљена ранг листа и кандидати који су били на прелиминарном списку били су дужни да у року од 24 сата документују своје наводе из пријава о образовању и радном статусу. Кад је то учињено, испоставило се да је 238 кандидата имало по осам бодова,

МНОГО ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ДА БУДУ ПОПИСИВАЧИ

КРАГУЈЕВАЧКА ПОПИСНА КОМИСИЈА

На челу Златко Милић

Још децембра прошле године именована је пописна комисија од седам чланова која ће, од 1. до 15. октобра, надгледати регуларност пребрајања крагујевачког становништва. Њу је именовао, на основу закона о Државној управи, директор Републичког завода за статистику, у складу са већ утврђеним критеријумима ко улази у њен састав.

У складу са упутствима Завода за статистику, пописну комисију, на чијем је челу Златко Милић секретар Градског већа, чине и чланови из редова запослених у градским управама, директор Републичког завода за статистику у Крагујевцу Љиљана Вуковић и директор Службе за катастар непокретности Зоран Јовановић.

баш као и познавање послова и територије.

Опште бодовање кандидата код пописивача изгледа овако: за средњу школу од једне до три године добија се један бод, за четворогодишњу средњу школу три бода, вишу четири, факултет шест бодова. Додатне поене једино имају незапослени кандидати и студенти - четири бода, с тим што студенти достављају и потврду о овереном последњем семестру.

Уколико имају исти број бодова, предност се даје кандидату који је био ангажован на пословима статистике, као анкетар или статистичар, о чему потврду издаје Завод за статистику.

Листа о потребном броју пописивача још увек није стигала. Очекује се ових дана, али нека прелиминарна цифра је 880, која подразумева десет одсто више кадрова због резерве. Од њих се очекује да добро познају свој пописни круг, а то је један реон у коме има око 100 кућа или станова, што значи и да један солитер може бити један пописни круг. Пописне кругове за све општине и

градове у Србији урадили су статистичари и Републички геодетски завод. За сваку територију месне заједнице одређује се број пописних кругова. Примера ради, уколико нека месна заједница има 30 пописних кругова потребно је 30 пописивача и три инструктора. Међутим, може се десити, напомиње Славица Коминац, да се за поједине месне заједнице пријави дупло више кандидата него што је то потребно, а да за неко сеоско подручје не пријави ни један пописивач.

У том случају понавља се позив грађанима са тих територија.

По речима Славице Коминац, још увек се не зна комплетна финансијска конструкција овог посла у Крагујевцу; па ни колико ће тачно зарадити ангажовани на њему, али су већ за потребе пописа становништва наручили канцеларијски материјал, закључили уговор са СББ-еом око интернет конекције, јер оператери одмах уносе податке у апликацију.

Иначе, за попис становништва Србије одређено је око 2,7 милијарди динара, односно 350 динара по становнику.

ПО НОВО АКТУЕЛАН ПЛАН „ЗЕЛЕНИ ПРОДОР”

Подземна гаража и велики централни трг

Град ће, како је најављено, добити подземну гаражу са 520 места, а простор између Скупштине града и хотела „Крагујевац“ биће комплетно уређен како би се формирао модеран градски трг. Део саобраћаја одвијаће се подземно, а први део гараже са 260 места почиње да се гради за три месеца и налазиће се испод паркинга код Суда

САДАШЊИ ИЗГЛЕД ЗОНЕ „ПРОДОР” НА КОЈОЈ СЕ ПЛАНИРАЈУ ВЕЛИКИ РАДОВИ

Пише Александар Јокићевић

Крагујевчани су различито реаговали на вест да ће за три месеца почети градња подземних саобраћајница и подземне гараже у строгом центру града. То значи да ће се након три деценије, колико је стара идеја, напослетку реализовати, у неком измењеном виду, урбанистички план „Продор”.

Одавно се размишљало да улице на простору између Главне поште и Робне куће „Крагујевчанка” сиђу под земљу, а друга фаза обухвата и простор од Пореске управе до некадашњег хотела „Дубровник”. Има оних грађана који никако не верују да ће све то бити изграђено, јер ни ни надземна јавна гаража, која се најављује од краја деведесетих година, до данас није саграђена.

Град ће у строгом центру на потезу „Зелени продор” добити подземну гаражу, капацитета 520 места, а укупна вредност инвестиције је око пет милиона евра, изјавио је члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић. Поред подземне гараже, биће комплетно уређен простор између Скупштине града и бившег хотела „Крагујевац”, („Нова Сицилијана”) како би се формирао модерни градски трг. Према Васиљевићу, овај пројекат би ре-

шио и комуналне и еколошке потребе, а истовремено би био и исплатив.

Пројекат су похвалили и потенцијални улагачи и банке, а локална самоуправа је у овом тренутку у преговорима са више страних инвеститора, открива Васиљевић.

У томе се крије одговор откуд велики обрт у градским плановима. Годишња су различите локације биле у оптицају за јавне гараже, од бочног паркинга Скупштине града, преко локације у Улици Милоја Павловића и у блоку „Стара топлана” до идеје која је фигурирала до пре неки дан, да на паркингу иза зграде Радио Крагујевца у улици Кнеза Милоша јавно комунално предузеће „Паркинг сервис” кредитним средствима изгради прву јавну гаражу на дванаест полуетажа.

■ За три месеца

Пројекат дела „Продора” се, иначе, ради као да ће носилац посла, јер је несумњиво исплатив, бити ЈКП „Паркинг сервис”. Банке су заинтересоване за кредитирање. Такође, размишља се и о моделу заједничког привредног друштва, а предлог за оснивање могао би да буде на септембарској седници Скупштине града. Ново предузеће чинили би локална самоуправа са уложеном локаци-

јом, односно, земљиштем и страни инвеститор који би уложио средства. То са друге стране значи да би граду припадало најмање 35 одсто имовине, појашњава Васиљевић.

Он подсећа да је простор од Скупштине града до хотела „Крагујевац” још пре 30 година осмишљен као пројекат „Продор”. Овим се тај план проширује до „Златне руже”, Поште и некадашњег хотела „Дубровник”, што је укупно око 1,6 хектара. Саобраћај ће се, како је планирано, у том делу града одвијати подземно. Код Пореске управе улица би била спуштена кроз земљу, а поново би била надземна код хотела „Дубровник”. Овим радовима укупно би било обезбеђено 520 паркинг места

Први део радова, који би трабало да започну најкасније за три месеца, обухвата потез од „Златне Руже” до Улице Срете Младеновића, код локала брзе хране „Лабуд”. Прва подземна саобраћајница пружаће се том трасом, тако да ће се испод садашњег паркинга код зграде Суда налазити први део подземне гараже са 260 места. Радови би требало да се окончају за три месеца.

Друга фаза изградње гараже са нових 260 места планира се за наредну годину. На овај начин добија се и простор за велики трг, капацитета 60.000 људи. Читав пројекат

има мултифункционалну вредност јер су у том делу града смештене банке, трговински и угоститељски објекти, тако да ће се сваки вид посла и комерцијалних потреба брзо и ефикасно решавати.

Да ли се прва фаза стварно може окончати за три месеца? Васиљевић без дилеме одговара да се у овом делу града налазе подземне етаже великих објеката, попут „Златне руже” или Робне куће, тако да се поуздано зна да терен није подвода, а сама подземна гаража гради се од фабрикованог бетона и готових елемената.

Нема објеката за рушење. Ми смо имали интересовање инвеститора за шест-седам локација на овом потезу, али нисмо продавали. Чували смо их за „Продор”, за велики градски трг, додаје Васиљевић.

■ Велики потез

Градско веће је донело одлуку за израду плана дела „Продора”, каже начелник Одељења за реализацију планова Дирекције за урбанизам Звонко Михаић, и на томе се ради убрзано.

Реч је о другом добром потезу актуелне градске власти. Први добар потез је одлука о изградњи затвореног базена, а ово је други, јер се ради о решавању паркирања у централној градској зони, што је и-

наче, „кост у грлу” града. Капацитет паркинга места повећава се за дупло од тренутне понуде, а осим тога град добија, мислим на целокупни надземни партер у коначној фази изградње, огроман трг у самом центру на 1,6 хектара, наводи Михаић.

Према његовим речима, извесно је да ће се основати заједничко предузеће, јер је подземна гаража економски исплатива и за улагача и за град, односно, „Паркинг сервис”, а не треба доводити у сумњу да ће се за надземно уређење трга обезбедити новац. Будући инвеститор ће испред себе имати главни пројекат, па ће осим улагања у подземље имати обавезу да финансира и уређење надземног партера.

Прва фаза радова требало би да започне за око три месеца, мада се код овако озбиљног захвата мора признати померање рока за месец или два. За прву фазу је за уклапање изабран потез од „Златне руже” до Улице Срете Младеновића са изградњом гараже од око 260 места испод садашњег паркинга поред зграде Суда, јер је захват једноставнији. Планирано је да се иде четири метра у дубину, нема објеката за рушење, а од инсталација имамо јавну расвету садашњег паркинга и топловод, што се без икаквих проблема може изместити. Улагање у овој фази износи око три милиона евра, а у износ треба урачунати и уређење трга, појашњава Михаић.

Он наглашава да је суштина реализације комплетног „Продора” у томе што ће другу фазу радова, која је планирана за наредну годину, добрим делом исфинасирати прва фаза, односно, први део подземне гараже који ће увелико доносити приход.

„Продор” ће добити прави смисао. Некада је идеја била фронтални трг на правцу хотел - општина. Испречила се Робна кућа, али сада имамо 1,6 хектара за уређење. Површина трга ће бити чиста, а будућа пешачка зона неће се много разликовати од постојеће када је реч о оплочавању трга.

Простором ће доминирати споменик Милошу Великом. Идеја је да решење буде по принципу „Рањеника” у Великом парку, окружено водом и обасјано светлима, док ће спомен обележје код садашње фонтане бити измештено између старе „Москве” и „Златне руже”. „Крст” ће остати на својој локацији, каже Михаић.

Трг испред зграде Суда, који већ педесет година има сличан облик, неће претрпети измене. Може бити више зеленила, али у центру остаје споменик војводи Радомиру Путнику. Ту му и јесте место.

Није тајна, додуше, да је од будућих 1,6 хектара тек око двадесет ари предвиђено за продају. То је простор наомак садашњег подземног јавног тоалета, а великог инвеститора би, процене је и градских челника и урбаниста, могла да привуче атрактивност локације, али и услови за градњу. Може се подићи реперни објекат, пословна кула са приземљем и најмање осам спратова.

ЛОКАЦИЈА У КНЕЗА МИЛОША

Нова идеја - лифт гаража

На садашњем паркингу у улици Кнеза Милоша, како потврђује директор „Паркинг сервиса” Ненад Васиљевић, размишља се о промени плана. Иако је предузеће недавно ушло у процес избора најповољније банкарске понуде за градњу јавне гараже према старом идејном решењу са дванаест полуетажа, могуће је да ће се овде градити такозвана лифт гаража.

Размишља се о бољем концепту, који би донео више паркинг места. Уместо 200 било би око 50 места више, а градња је јефтинија. Возила би улазила на приземље, а запослени у гаражи би уз помоћ лифта распоређивали аутомобиле по етажама, каже Васиљевић.

„Паркинг сервис” још увек није узео кредит, али није искључена могућност да тај новац управо буде употребљен за ову нову идеју, а Васиљевић додаје да су у игри и за „Продор”, као будући партнер страном инвеститору, али и за самосталну градњу.

На садашњем паркингу код Суда располажу са 102 места, док подземна гаража доноси 260, а према пода-

ТИП ГАРАЖЕ КОЈА СЕ ПЛАНИРА У УЛИЦИ КНЕЗА МИЛОША

цима из бизнис плана, који се тренутно ради, у интервалу од девет до 15 сати нема слободног места. Углавном у овој централној зони увек се тражи место више па је због тога инвестиција исплатива.

Крагујевачког батаљона 119, Крагујевац
 Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
 Мобилни: 060 500 10 91, 060 500 10 92,
 060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа, хала,
НАПРАВИ СВОЈУ КУЉУ ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ

mbnatura.com@open.telekom.rs, www.prirodnokuca.com

већ од **120** €/м²

Оно што се некада звало распродаја данас су акцијска снижења. Реч акција, којом нас свакодневно бомбардују медији и која искаче из поштанских сандучића препуних пропагандног материјала, обећава повољну куповину. Знају је сви, а многим обећана снижења представљају водич при куповини. Акција, међутим, у неким случајевима може да се чита и као – нема нигде, ал' је јефтино.

Повучени бомбастом рекламом о снижењу Крагујевчани често „потегну“ у други део града не би ли повољном куповином уштедели који динар. Подухват, међутим, неретко буде узалудан, јер у радњи добију обавештење да је сва роба са акције већ продата. Кад је већ превалио толики пут и изложио се трошку за превоз, човек крене да пуни корпу намирницама које би купио у комшилuku. Велика трговина, богата понуда, одложено плаћање, па рука лако крене и ка „ситницама“ које нису неопходне. Кад се касирка љубазно насмеши и саопшти колики је рачун, њему се смркне, али касно. Онда, да би му било лакше, криви алаваост људи који живе близу великих маркета, јер мисли да су, само зато што је јефтино, куповали више него што им треба.

Велике трговине, међутим, ни првим комшијама не гарантују да ће стићи на време за обећани попуст. Домаћица која живи у близини „Идеине“ продавнице на

АКЦИЈСКА СНИЖЕЊА КАО ОБМАЊИВАЊЕ ПОТРОШАЧА

Јефтино, ал' нестало

Бубњу каже да робе која би, према рекламним листићима које налази у сандучету и пропагандним порукама на ТВ-у, требало да буде на акцији током викенда, у продавници нема већ у петак ујутру.

Образложење продавца је да су добили малу количину. Понекад саветују да се још који пут наврати, јер постоји могућност да нешто стигне накнадно. Навучен обећаном акцијом комшија ће у „Идеи“ купити бар хлеб и млеко, а ако наврати још неколико пута да провери има ли обећане батегеле, сигурно ће се у корпи наћи још нешто.

„Идеа“, наравно, није измислила ову „навлакушу“. Слично пролазе и муштерије у другим супермаркетима. Закон, кажу, није предвидео колико ро-

Закон дефинише акцију као продају робе које мора бити у количинама довољним за велики број потрошача. Ако робе нема већ првог дана трајања акције, таква пракса је обмањивање потрошача, каже Зоран Николић из Организације потрошача. У Крагујевцу је оваква пракса примећена у „Идеи“, али јој пробавају и други хипермаркети

бе, која је на акцији, мора да буде на залихама. Председник Управног одбора Организације потрошача Крагујевца Зоран Николић, међутим, тврди да пример „Идеје“ представља кршење потрошачких права.

У поменутом случају може се говорити о довођењу потрошача у заблуду. Како другачије објаснити да роба која се оглашава по посебној цени није доступна потрошачима већ првог дана трајања

акције. Закон дефинише акцијска снижења, или друге продајне подстицаје, као начин да се омогући куповина одређеног производа по нижим, акцијским, ценама, али у количинама које су довољне за велики број потрошача. Није могуће дефинисати тај број, јер није увек иста роба у питању, али то дефинитивно значи да она мора бити доступна. Уколико је нема већ првог дана трајања акције таква пракса апсолутно није у складу са

Законом и представља основ за обмањивање потрошача. Оно што даље забрињава јесте наставак оглашавања акцијског снижења цена, иако тих, или тог производа, нема већ првог дана. Дакле, овде потпуно сигурно говоримо о непоштеном тржишном пословању које је кажњиво законом, каже Николић.

Према његовим речима, Организација ће пажљиво пратити велике трговине како би предузела потребне мере у циљу заштите потрошача. Николић, међутим истиче да и потрошач мора сам себи да помогне уздржавањем од куповине у том објекту.

Потребно је имати довољну дозу потрошачке дисциплине и не куповати ништа друго осим онога што је на снижењу (ако га има). На тај начин јасно стављамо до знања свим трговцима да се не могу играти нашим поверењем, каже председник Управног одбора Организације потрошача Крагујевца.

Николић, наима, сматра да се морамо изборити за своја права и јасно ставити до знања да само свесни да ма колико трговине требају нама, оне ипак не могу опстати без нас.

Трговци који поступају на овакав начин излажу се ризику од казни које нису нимало наивне. Но, далеко већа казна јесте јасан бојкот потрошача чиме се ствара основ за само једног губитника - трговину, објашњава наш саговорник.

Да би нас трговци схватили озбиљно морамо најпре поштовати себе. То, између осталог, значи да се морамо потрудити да сазнамо своја права. Потом нам следи припрема на мукотрпну и неизвесну борбу са бирократијом, недореченим законима, спорим судством, корупцијом... Ако покушамо изгубићемо много времена и живаца, али ако у старту одустанемо неће бити краја „навлакушама“ које ће нам тржити и новац и енергију. Први корак је, ипак, обуздати себе и не журити распродаје, акције, снижења, по сваку цену. Јер, није логично да ће трговци чинити било шта због наше користи. Ако нас маме разним триковима, значи да имају корист од тога. Ако наседамо, значи да им помажемо. Стара изрека каже – док има оваца има и вуне.

Ј. СТАНОЈЕВИЋ

ОДГОВОР ПОТРОШАЧА МОЖЕ БИТИ БОЛКОТ - ЗОРНА НИКОЛИЋ

ВЛАДА ПОТВРДИЛА ИНИЦИЈАТИВУ

Машинац прерастао у Инжењерац

Одлуком Владе Републике Србије, на седници одржаној 28. јула, завршен је вишемесечни процес промене назива крагујевачког Машинског факултета у Факултет инжењерских наука. Процедура је, иначе, започета у марту ове године када је наставничко веће факултета једногласно закључило да је на основу студијских програма и области научно-истраживачког рада одавно превазиђен оквир машинства као само једне од многих инжењерских области.

Сем новог назива, у току је и припрема документације за акредитовање четири нова студијска програма: Аутомобилско инжењерство (основне и мастер студије по моделу три плус две године) који се уводи у сарад-

њи са ФИАТ Србија и Политехником из Торина за потребе аутомобилске индустрије, Урбано инжењерство (основне четворогодишње студије), Енергетско инжењерство (обновљиви извори енергије) и Био-медицинско

инжењерство (докторске студије).

Факултет је, уз то, добио и нови ТЕМПУС пројекат који подржава развој нових студијских програма Аутомобилско инжењерство и Урбано инжењерство.

САОПШТЕЊЕ ШУМАДИЈСКЕ РЕГИЈЕ
- ФОРУМА ЗА РЕГИОНАЛИЗАМ

Хитна решења за Клинички центар

Пратећи информације о лошем стању у Клиничком центру Крагујевац, које су претходних дана износили крагујевачки медији, не можемо да не будемо забринуте за судбину ове здравствене установе од регионалног значаја. Реноме и статус Клиничког центра зависе од угледа који његово руководство гради, а судећи према свему што је претходних дана изнетом у јавности тај углед је озбиљно пољуљан.

Апелујемо на надлежне да под хитно размотре ситуацију у Клиничком центру

у Крагујевцу и предложе стручна кадровска и друга решења која ће обезбедити овој установи да функционише и да се развија.

Ако Клинички центар изгуби статус и пружену шансу да постане ефикасна здравствена установа од регионалног значаја, то ће бити озбиљан ударац развоју Крагујевца и његовим аспирацијама да постане регионални центар и окосница децентрализоване политике у Србији.

његовим аспирацијама да постане регионални центар и окосница децентрализоване политике у Србији.

ЕПИЛОГ УРЕЂЕЊА ОРАШАЧКЕ УЛИЦЕ

Герилском тактиком до асфалта

ОРАШАЧКА УЛИЦА НАКОН „БУДАК“ АКЦИЈЕ

Да тврдоглави Србин постаје „воћка чудновата“ када нешто зацрта у глави, од давнина је карактерна црта коју су други прихватили као тачну, а сами се неретко њоме дичимо. Међутим, оно што се догодило у случају Орашачке улице у Сушици превазилази чак и поминути, чудни и нестални, менталитет народа, данас широм света познатог по љубави према тениској лоптици.

Наиме, још лани је отпочела реконструкција водоводне линије у овој, као и Улици Жарка Зрењанина, а ове године радови су напакон и завршени, те је преостало да се асфалтирањем стави тачка на једну од последњих улица у граду присутних „коцком“. Ипак, по старој народној да „само асфалт Србина спасава“, мештани Орашачке улице показали су потпуно одсуство алтруизма и толеранције за то што у буџету града нема довољно новца и за асфалтирање и за скупе настује музичких звезда, рецимо.

Стога су житељи најстарије сушичке улице, револутирани што пут није у целости посут продуктом нафте, оне „комаде“, такозване закрпе, којима су прекривене цеви, повалили једне ноћи - будацама. Шта се тачно дешавало и како је текла цела ова грађанска ујдурма донекле објашњава одбор-

Зашто су становници ове улице узели крампове у руке и повалили тек постављене асфалтне „закрпе“

ник из овог насеља са најдужим стажом у Скупштини града, Славољуб Брадоњић.

- Прошле године је, осим водоводне линије која је тада започета, поднет захтев Предузећу за изградњу града за асфалтирање Орашачке и Улице Жарка Зрењанина у целој дужини. Но, пошто је већ био новембар, остављено је да се то уради наредне, то јест ове године. У августу предузеће је урадило у Улици Жарка Зрењанина само оне делове улице где је копано због цеви. С обзиром да је половина Орашачке била под „коцком“, Предузеће за изградњу града донело је одлуку да се комплетно уради само тај део, прича Брадоњић.

Друга половина Орашачке, изгледа, није се помирила с том намером, те је преузела алатке у своје руке.

- Та улица је најстарија у Сушници, постоји око 150 година и, да ли због тога, људи који ту живе сматрали су да треба да буде асфалтирана у комплетној дужини. И онда су без ичијега знања сами будацама подигли испред својих кућа асфалт, услед чега су обустављени радови, прича Брадоњић.

Ситуација је у једном тренутку постала прилично озбиљна, након разговора комисије која је представљала Сушичане из Орашачке са градоначелником и представницима Предузећа, стигло је обећање да ће ипак цела улица бити асфалтирана. Подсећања ради, у овом крају прошле године исти радови извођени су и у Босанској улици, али њени становници добили су комплетно асфалтирање, што је може бити био повод да и мештани околних улица очекују исте аршине, тачније, модел уређења по ком бива да када се раде вода или гас стиге и нови асфалт.

За то да је претходна година била финансијски донекле повољнија од текуће очигледно нису имали разумевања. Напакон, по српској дефиницији која каже да је политика свуда око нас и у нама, по сушничким кулоарима већ се шушка да су и водоводне цеви и асфалт у Орашачкој политички обојени, те да се преко њихове „грбаче“ води тихи рат две архинепријатељске странке започет још у претходном миленијуму.

Н. СТЕФАНОВИЋ

ПОЛИЦИЈА

У удесу погинула десетогодишњакиња

Десетог августа, око 16,45 сати, у саобраћајној незгоди која се догодила код Лапова, након слетања и претвртања путничког аутомобила у коме се налазило пет особа, погинула је десетогодишња девојка Е. О. из Хановера.

Највероватније возећи неприлагођеном брзином „форд“, Фелиз О. (42), држављанка Немачке, изгубила је контролу и слетела на травнату површину, због чега је дошло до претвртања возила и пробијања заштитне оградe. Несрећна девојчица је том приликом задобила тешке телесне повреде опасне по живот, којима је подлегла у овдашњем Клиничком центру. Возач и остали путници остали су неповређени.

Против Фелиз О. биће поднета кривична пријава и прослеђена немачком тужилаштву.

Прегажен пешак

У саобраћајној незгоди, која се догодила 15. августа, изјутра око три сата, у Брзану код Баточине, тешке телесне повреде опасне по живот задобио је Младен М. (20) из Брзана.

На њега је, највероватније док је лежао на коловозу регионалног пута Велика Плана - Јагодина, налетело непознато возило, прегазило га и наставило вођу без заустављања. Младен М. је возилом хитне помоћи превезен у Ургентни центар у Крагујевцу, где је констатовано да је задобио тешке телесне повреде опасне по живот.

Полицијска управа позива евентуалне очевице и друге грађане да уколико поседују било какву информацију која може да помогне у проналажењу одбеглог возила и возача и осветљавању целокупног догађаја о томе обавесте Полицијску станицу у Баточини, на тел. бр. 034/569-453 или дежурну службу Полицијске управе, на бр. 034/92.

Издавање докумената у Ердоглији

Полицијска управа ће, од четвртка, 18. августа ове године, почети са издавањем путних исправа, личних карата, саобраћајних и возачких дозвола, на новој локацији, у улици Првослава Стојановића бр. 10, у насељу Ердоглија (преко пута Саобраћајне полицијске испоставе). Радно време за преузимање ових докумената биће сваког радног дана од осам до 19, а суботом од осам до 13 сати.

То значи да од 18. августа грађани неће моћи, као до сада, ова документа да преузимају у просторијама Полицијске управе, већ искључиво у новоотвореним просторијама у улици Првослава Стојановића. Пријем захтева за издавање докумената и даље је у седишту Полицијске управе.

На овај начин реализована је прва фаза проширења капацитета за издавање личних докумената грађана, као што је својевремено и било најављено.

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 - 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Књић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

Благајна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

ОД САДА
НА 4
ЛОКАЦИЈЕ!

NIKOR

BLACK HORSE
Autofix
BOSCH

NOVO!
MOTO
AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMPЕ I NAPAJNA TELA
AUSPUSI "KILLER"

Mobil
Castrol

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TEHNIČKI PROGRAM
POLJOMEKANIZACIJA
MOTORCIKLI I BECIKLI

BESPLATNA
MONTAŽA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom,
034 372 371

МАРКЕТИНГ
marketing@kragujevacke.rs

телефони
333 111
333 116

STAMBENA ZADRUGA
„NAPREDAK“
1974

36 GODINA POVERENJA

PRODAJE ZAVRŠENE
STANOVE POVRŠINE
OD 41m². DO 60m²

/preko puta ATD-a/
NA LOKACIJI UL. ZMAJ
JOVINA 45

UGOVARA PRODAJU
STANOVA U FAZI
IZGRADNJE
Rok završetka maj 2012 god
NA LOKACIJI U UL.
JANKA VESELINOVIĆA
br.82 udaljeno od ulice

OBJEKTI SU
IZVEDENI PO
PROPISU U
CILJU ZAŠTITE
OD MOGUĆEG
ZEMLJOTRESA

TELEFONI:
034/335-106
034/335-959

ФОРМИРАНА БАЗА ПОДАТАКА ГРАДСКЕ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

У сеоски туризам жели 111 домаћина

Највећи потенцијал за развој сеоског туризма и највећи број заинтересованих домаћинстава имају Горња и Доња Сабанта, Вињиште, Дулене, Влакча и Страгари. У близини ових села се налазе бројни манастири, ловишта и видици који употпуњују туристичку понуду

Током тромесечног рада на формирању базе података туристичких потенцијала за развој сеоског туризма на територији града Крагујевца 111 домаћина из 27 села показало је интересовање за бављење овом делатношћу. Овај пројекат Градска туристичка организација „Крагујевац“ реализовала је у оквиру јавних радова преко крагујевачке филијале Националне службе за запошавање. Буџет пројекта био је око 1,2 милиона динара и од тог новца исплаћене су зараде анкетарима, које су у просеку износиле 18.000 динара.

Од 9. маја до 9. августа 12 анкетара ГТО „Крагујевац“ посетило је 1.467 домаћинстава у 27 села. Упознали су домаћине са могућностима развоја сеоског туризма, предностима бављења овим послом, начином како да категорички домаћинства, али и како да обогате

БАЗА ПОДАТАКА – КОРАК КА ПОДИЗАЊУ НИВОА УСЛУГА

туристичку понуду додатним садржајима. Истовремено, подаци које су анкетари прикупили основа су за даљи рад на терену за запослене у ГТО „Крагујевац“. Прикупљене информације важне су за будуће пројекте у области сеоског туризма на нашем подручју.

Резултати анкете показују да највећи потенцијал за развој сеоског туризма и највећи број заинтересованих домаћина имају Горња и Доња Сабанта, Вињиште, Дулене, Влакча и Страгари. У близини ових села се налазе бројни манастири, ловишта и видици који употпуњују туристичку пону-

ду.

У „Кући Чоловића“ у селу Мала Врбица, власника Михајла Ђурчића, у домаћинству које су анкетари прво посетили управо је након три месеца и окончан пројекат јавних радова Градске туристичке органи-

зације. Анкетарима су за успешно обављен посао доделе дипломе у виду туристичког мајсторског писма.

„Кућа Чоловића“, окућница, магара, пекара, огњиште и још много тога у дворишту у Малој Врбици одишу духом старине, а употпуњени су сасвим новим садржајима као што су базен, сауна или интернет. Домаћинство је, иначе, крајем јула категорисано за бављење сеоским туризмом, има четири звездице и једно је од најлепших које промовише Градска туристичка организација. Ова кућа може да прими госте у шест соба са тринаест кревета.

Улога Градске туристичке организације је да промовише домаћине, да им помогне корисним саветима, али и да им доведе госте. Тај посао, међутим, умногоме отежава чињеница да Шумадија, у најважнијим стратешким документима развоја туризма, нема положај какав заслужује.

Пројекат формирања јединствене базе података је завршен. Уложено је више од милион динара, а оно што је донео веома је значајно за даљи рад у овој области.

Место града у стратешким документима развоја сеоског туризма отвара извеснију могућност за конкурисање код ИПА фондова, као и за друге пројекте. Међутим, та могућност нам је ускраћена. Надамо се да ће се ситуација већ до-

године променити и ми треба да будемо спремни. Када радите пројекте потребни су вам резултати истраживања, а ми их сада имамо, истиче Снежана Милисављевић, директорка ГТО Крагујевац.

Истраживање је показало да у крагујевачким селима има много домаћина којима, поред добре воље и прелепих имања, треба и одређена финансијска подршка како би од сеоског туризма направили и сопствени посао. Шумадијско село данас има много проблема чије решавање захтева велика средства.

Недостаје основна инфраструктура коју савремени гост свакако тражи.

Али, док су путеви, водоснабдевање и канализација одговорност државе и локалне самоуправе, свака кућа понаособ, ипак, највише зависи од оног који њоме управља. Добар домаћин може домаћински да по-

слује, а поред прилике за зараду, бављење сеоским туризмом је и један од начина да оживи замрло српско село.

Са друге стране, ако ни напори Градске туристичке организације нису довољни нека категорисани домаћини широм отворе своје капије. Можда не би било лоше да комшијама из града преко рођака, пријатеља и познаника понуде викенд на селу. Задовољни гости брзо преносе добру вест.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

СНЕЖАНА МИЛИСАВЉЕВИЋ

ИТАЛИЈАНСКИ КЛУБ ЉУБИТЕЉА „ФИЈАТА 500“ У КРАГУЈЕВЦУ

Бенвенути тополини

Следеће недеље, у среду 24. августа, Крагујевац ће угостити несвакидашњи караван из Италије. Реч је о члановима италијанског удружења љубитеља аутомобилске марке „фијат 500“ из Падове који ће на свом пропутавању кроз Србију један дан боравити и у нашем граду.

Према речима њихових крагујевачких домаћина Зорана Јовановића (председника АСК „Крагујевац“) и његових колега, аутомобилских асова Драгана Везмаровића и Милутина Гавриловића, реч је о несвакидашњој рuti италијанских олдтајмера „Тура кроз Србију“ дуж

На својој тури кроз Србију чланови италијанског удружења љубитеља аутомобилске марке „фијат 500“ боравиће и у Крагујевцу, где ће им домаћини бити Скупштина града, колеге из клуба АСК „Крагујевац“ и сродног овдашњег удружења љубитеља „фића“

које ће се ови италијански заљубљеници у старе популарне „финквиније“ (код нас је коришћен назив „тополино“) или „мале фиће“, упознати са природним лепотама, градовима и обичајима наше земље.

У конвоју од 15 старих возила (са тридесетак возача, чији је просек старости четрдесетак година, много мањи него њихових моторизованих љубимаца) учесници туре ће, возећи из Трста, стићи 20. августа у Нови Сад. Приликом седмодневног обиласка Србије власници „тополина“ посетиће Вршац, Лепенски вир, Зајечар, Крагујевац, Мокру Гору, Ваљево и Београд.

У Крагујевцу ће их дочекати представници Скупштине града, колеге из АСК „Крагујевац“, али и чланови овдашњег, сличног удружења љубитеља „фића“, са Славолубом Батављевићем на челу, као и запослени у Градској туристичкој организацији.

Њихови олдтајмери биће изложени у среду поподне на платоу испред Скупштине града (биће позвани и крагујевачки колекционари, власници ове марке возила), а домаћини ће гостима из Италије за то време показати културне знаменитости града, попут Народног музеја, Саборне цркве и Гимназије, али и уприличити и праву, домаћинску вечеру са српским националним специјалитетима у кафани „Стара Србија“.

По мишљењу крагујевачких домаћина, биће ово идеална прилика за промоцију града и дан ко-

дијана открили Србију: „Као у времеплову учесници ове туре ће видети трагове различитих историјских периода - од Римског царства до Средњег века, од отоманских до аустро-угарских времена и то све у оквиру седмодневног програма“.

Такође, учесници каравана овом туром „тополинијима“ обележавају 150 година постојања Италије, али и пријатељства наше две земље, у којој је њихов моторизовани љубимац „фијат 500“ широм аутомобилског света био „познат симбол и ауто икона“.

Па, бенвенути а каза „тополини“.

3. МИШИЋ

У КРАГУЈЕВЦУ ЋЕ СЕ СУСРЕСТИ „БРАЋА ПО МАТЕРИ“ - ИТАЛИЈАНСКИ „ТОПОЛИНО“ И НАШ „ФИЋА“

BELANSKA AUTO

Tel: 034 353 968
Mob: 063 11 77 365
Ul. Krste Hegedušića 3

SRB

REGISTRACIJA VOZILA

* ZA DVA SATA NA 6 RATA *

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna lica i preduzetnike

brzo tačno profesionalno

telefon: (034) 334 805 (064) 680 36 42

Karađorđeva 17 lokal 17

Пензионерка Радмила Јанковић више од 40 година живи на истој адреси, у Карађорђевој улици број 38, у кући која је званично власништво града. Крагујевчани ову кућу знају по томе што се налази одмах поред рушевине коју зову кућом Ђуре Јакшића, али и по мушкатлама које цветају у прозорима. Иза прозора ова старица и њен болесни син живе животом од кога сви окрећу главу.

У дом ове осамдесетчетворогодишње жене ретко ко залази. Нема ближе родбине, а пријатеље не позива, јер нема где да их уведе. Чак и да их позове тешко да би се ико осећао угодно, јер обичном човеку није лако да поверује да је живот у таквој руини могућ.

Мада кућа ни споља не изгледа солидно, унутрашњост открива све последице дугогодишњег окретања главе од чињенице да нико не води рачуна ни о градској имовини ни о људима који живе у условима који руше сваку представу о минимуму људског достојанства.

Већ у ходнику запрепашћује рупа на плафону који је, каже домаћица, умало није убио када се, пре неколико година, обрушио тик поред њених ногу. Оно што би требало да представља дневну собу толико је зачавило да су зидови и плафон, са којих је давно отпала оплата, буквално црни. Стакла на прозорима у, којима цветају мушкатле, нису довољно велика да попуне празнине, па не штите ни од врућине ни од мраза. Најгоре је, ипак, у спаваћој соби, пуној лавора и канти у које се, за кишних дана, кроз плафон слива вода. У овој кући нема купатила, јер нема ни воде. Нема ни тоалета, па Радмила и њен син потребе обављају у оближњем кафићу.

■ Горе него у колиби

Ако ову виталну и, упркос свему, ведру старицу питате како човек доспе на те гране - нећете добити одговор. Њен живот је типична прича о малом човеку који је све у животу радио како треба, поштовао законе, и Богу и цару дао шта им припада, а заузврат није добио ништа.

СКОРО НЕВЕРОВАТАН ПРИЗОР: ОВДЕ ЖИВЕ РАДМИЛА И ЊЕН СИН

ЖИВОТ ИСПОД ЉУДСКОГ ДОСТОЈАНСТВА

Јад, беда и - нада

Скоро је незамисливо у каквим условима живе старица Радмила Јанковић и њен болесни син, у строгом центру, у Карађорђевој улици, у кући која је власништво града. Кућа ће се, по свој прилици, рушити, а Јанковићи, коначно, добити нужни смештај

Радмила није социјални случај. Радила је 28 година у „Звезди“. За скоро три деценије паковања меса у хладњачи, током којих је због ниских температура изгубила здравље, зарадила је 13.000 динара инвалидске пензије. Од тих пара данас живи са тешко болесним сином који због мајчине пензије нема право на социјалну помоћ. Како преживљавају - то само она зна.

- Кад примим пензију прво платим све рачуне. Исплатим све до последње паре, иако знам да многи који имају далеко више не плаћају. Оним што ми остане купим ујутру по један јогурт и кифлу и то ми је. Има добрих људи, па ми нешто донесу. Син је тежак плућни болесник, требало би да се храни јаче, али немамо. Он, сиромас, иде по улицама и претурта по контејнерима. Није ми лако, али у Центру за социјални рад кажу да не може да добије помоћ пошто живи са мном у заједници.

Најтежа ми је, ипак, ова кућа. Ја сам стара, он болестан, а немамо воду. Не могу да купим огрев, па целог лета скупљам гајбице да се зими бар мало огрејемо. Али, и то мало што наложим оде у ветар, јер свуда зјапи. У кући немам ве-це, а увече се овде скупљају наркомани и бескућници, па не

ПЛАФОН ЈЕ ВРЕМЕ ОДАВНО „ПОЈЕЛО“

РУИНА У КАРАЂОРЂЕВОЈ 38

снем да изађем, прича ова старица.

Каже да би ситуација била другачија да су јој, после смрти невенчаног супруга са којим је овде живела више од четири деценије, дозволили да откупи стан. Сада би, каже, нашла некога ко би се бринуо о њој и сину да би га наследио.

Пошто нема шта да понуди, Радмила свој терет носи сама. Боји се једино да би на њена старачка плећа ускоро буквално могла да се свали градска имовина о којој нико не води рачуна.

■ Нови смештај пре зиме

У ресору за социјалну политику локалне самоуправе нису упознати са Радмилиним случајем. Славица Савељић, преко пи-ара службе, поручује да у граду има много тешких случајева и упућује на Центар за социјални рад. Радмила, међутим, није ни њихов случај, јер има приходе.

Људи ће изаћи на терен и, пошто очекујемо да ће извештај показати да објекат мора да се руши, наћи ћемо нужни смештај за Јанковиће. Истовремено ћемо настојати да све уведемо у легалне токове, тако да Радмилу и њеног сина, после њене смрти, нико не може избацити из стана који ће добити, каже Искреновић, обећавајући да ће Јанковићи пре зиме добити нову адресу.

Добре вести за једну старицу са неспособним сином. Ако обећање буде испуњено бар ће добити пристојан смештај. Дилема како ће стара жене и тежак болесник преживети са 13.000 месечно остаје у другом плану. У засенак је баца суморна истина да у граду има много сличних судбина. Пошто је законом и ситуацијом у којој многи тешко живе све „покривено“ - сви могу да оперу савест.

Ј. СТАНОЈЕВИЋ

МАРКЕТИНГ КРАГУЈЕВАЧКЕ

333 111, 333 116

ТРИ ПРИЧЕ ИЗ ПИВАРСКЕ ПОРОДИЦЕ ЂОРЂЕВИЋ

МАЈСТОР РИНГО И ЊЕГОВИ ТЕЛЕФОНИ

Звоне и они од осамдесет година

Текст и фотографије
Милош Игњатовић

На Пивари, у Теслиној улици, има једна кућа која се споља ни по чему не издваја од осталих, али је њена унутрашњост сасвим посебна. Све је у њој у знаку телефона, али искључиво старих и врло необичних, какви по изгледу нигде нису могли да се виде. Зидове у кући красе и бројне фотографије, али и на њима су све сами телефони, разних облика, дизајна, величина... Заједничко им је да потичу из давно прошлих времена.

То је кућа Драгомира Ђорђевића, међу Пиварцима познатијег по надимку Ринго. У њој живи са осамдесетогодишњом мајком Радмилом. Ринго је рођен 1951., завршио је за ПТТ механичара и целог живота био је „тефонџија“. Радио је у „Застави“, прво у делу Прецизна механика, па у заводској пошти, Биротехници и главној телефонској централци, док „све није пукло“. Остао је без посла, сада му фали још две године до пензије, али Драгомир увек има шта да ради.

Драгомиру Ђорђевићу телефони су увек били у „опису посла“, али он је отишао даље од рутинског мајстора, набављао је прастаре апарате и „враћао им душу“, али је правио и сасвим нове - ручне израде и необичних форми. Мобилни телефони ипак га нису претекли

Мајстор Ринго није, нити је икада био, само „обичан“ механичар за све што је везано за телефоне. Одавно се заинтересовао за старе апарате, којима је „враћао“ душу, а потом је и сам почео да их „конструисе“ и дизајнира.

■ Изум - осигурач за телефоне

Пропутовао сам целу бившу Југославију и део Европе, све где је „Застава“ имала своје погоне и филијале. Монтирао сам телефонске централе и централе за противпожарну заштиту и где год сам био, „куповао“ сам знање и стицао другове. Посебно ми је остао у сећању рад у фабрици боја у Марибору, где сам монтирао разне системе и централе и на основу тога стекао међународни сертификат за рад. Али, свуда где

сам одлазио тражио сам антикварнице или људе који имају старе, најчешће одбачене телефоне. Њих нисам само поправљао, већ сам их и преправљао, мењао облик, дизајнирао, почиње Драгомир да открива „тајне“ онога што му је уз редован посао била преокупација.

Каже да се посебно занимао за апарате који су били у употреби између тридесетих и педесетих година прошлог века, а инспирацију за њихово преобликовање често је добијао гледајући старе филмове у којима су телефони били обавезни „реквизит“.

Током богате праксе мајстор Ринго је уочио да су многи телефонски апарати „слаби“ на временске непогоде, посебно грмљавину, када су често умели да за-

неме. Да би отклонио ту ману он је смислио и сам направио минијатурни осигурач од високо квалитетног сребра, што му је признато као изум и лиценцирано.

Апарати са таквим осигурачем били су сигурни, али и дуговечни. Неке прастаре и отписане телефоне ја сам потпуно репарирао. Расклапао сам их, носио на пескарешу, скидао стару боју и поново их фарбао, а делове који су недостајали или били истрошени или покварени изнова сам правио. Сви они данас могу да раде „као ганц нови“, тврди Ђорђевић.

Посебан серијал у његовој колекцији су стари, некада веома гломазни телефонски апарати из јавних говорница. И њих је средιο „по своме“ и од великих кућишта направио прикладне кућне телефоне који раде „без грешке“, а истовремено могу да буду и прикладни украси у кући.

■ Муштерије из Словеније и Хрватске

Бавећи се старим телефонима, мајстор Ринго је решио да прави и сасвим нове, што би се рекло -

РАДИ У СВОЈОЈ КУЋИ ЈЕР У „ЗАСТАВИ“ НИЈЕ МОГАО ДА ДОЧЕКА ПЕНЗИЈУ

ручне израде, али са нестандартним изгледом. Они, на неки начин, подсећају на оне од пре осамдесетак година, али су потпуно оригинални и сваки различит у дизајну.

У томе и у целокупном мом послу помагали су ми стари добри пиварски мајстори, чувени Гибрале са својим стругом, затим варилац Нуне, рестауратор Брка и други. Они су могли да направе,

АПАРАТИ РУЧНЕ ИЗРАДЕ КОЈИ СУ ТРАЖЕНИ ОД ЉУБИТЕЉА СТАРИНА

ПРЕПРАВЉЕНИ АПАРАТИ КОЈИ СУ НЕКАДА БИЛИ У ЈАВНИМ ГОВОРНИЦАМА

ПРИЈАТЕЉСТВО „ГАНЕТА ТРГОВЦА“ И ДЕНИ ВИЛИЈА

Немац који није хтео да стреља

Отац мајстор Ринга Драгослав Ђорђевић, учесник рата и трговац, стицајем околности упознао је и спријатељио се с Немцем који је 21. октобра 1941. године напустио стрељачки строј и до краја живота остао у Крагујевцу

Док са мајстором Драгомиром Ђорђевићем Рингом разгледамо оправљене и новонаправљене телефоне, одједном наилазимо на стари минијатурни радио апарат, због величине назван „бубица“, који почиње да нам открива једну наизглед нестварну причу.

Радио је марке „Филипс“, произведен је 1931. године и на полеђини је добро видљив његов фабрички серијски број - седам. Исправан је и има сасвим чист тон.

Прича о „бубици“ је прича о једној људској судбини, може се рећи - и драми, објашњава на почетку Ринго. - Добио га је на поклон мој отац Драгослав, који је у граду био познат као Гане трговац, пре него што сам се ја родио, још 1947. године. Поклонио му га је Дони Вили, Немац који је после

рата, све до смрти 1978. године, живео у Крагујевцу и који је био велики пријатељ мога оца.

Ко је био Вили? У причу се укључује и Рингова мајка Радмила, која је Немца добро познавала.

Он је као двадесетједногодишњи војник, иначе је био Баварац из околине Минхена, 1941. године упућен на фронт у Југославију. Био је у дивизији „Принц Еуген“ којој је пало у задатак да изврши масовно стрељање у Крагујевцу 21. октобра, а у Шумарицама је одређен за члана једног од стрељачких стројева. Међутим, по причи коју је неколико година касније први чуо Гане трговац, Вили није хтео да пуца у недужне људе. Успео је некако да се „извуче“ са линије за убијање и да утекне Немцима, реконструисао догађаје Радмила и Ринго.

Потом се Вили све време рата скривао у Србији, махом у подручним селима, примали су га поједини сељаци и тако је успео да дочека ослобођење. У родну Немачку никада се више није вратио. За то време је савладао српски језик и стиснуо је петљу да се по ослобођењу појави у Крагујевцу.

ДРАГОСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ, ГАНЕ ТРГОВАЦ, У ПОРОДИЧНОМ АЛБУМУ СА ОДЛИКОВАЊЕМ И КАСНИЈЕ КАО РУКОВОДИЛАЦ У ТРГОВИНИ

Гане трговац био је учесник рата на страни партизана и одликован је Медаљом заслуга за народ. После рата добио је посао у трговинском предузећу „Котленик“ и имао је задатак да, како се говорило, разрађује радње. Тако се једно време задржао у бакалници у Сушици. - У ту радњу почео је да навраћа млађи човек, плав, руменог лица.

Хтео је да набавља храну за себе, али није имао бонова. Мој отац га је запазио и ступио у контакт са њим. Није то било лако, Немац је био веома затворен и ћутљив, али њих двојица су се све више зближавали. Сећам се, отац ми је касније причао, да му је тај човек постао веома драг, да се везао за њега, па је почео да му уступа сво-

ДРАГОМИР ЂОРЂЕВИЋ
ТЕЛЕФНИРА КАО ДА ЈЕ НА
ПОЧЕТКУ ПРОШЛОГ ВЕКА

„РЕСТИТУЦИЈА” ИЗ 1963. ГОДИНЕ

Враћам вам кључеве, ово је ваша кућа

Породица Ђорђевић настала је у национализованом кући, али је отац Драгослав, чим је саградио свој дом, кључеве предао старим и правим власницима

Драгомир Ђорђевић Ринго, рођен је у Чаретовој улици број 4, недалеко од места где сада живи. Становали су, како се говорило, „под стамбено” у кући која је током национализације одузета познатој пиварској породици Срејовић. Као учесник рата и носилац одликовања његов отац Драгослав - Гиле трговац добио је ту кућу на коришћење.

КУЋА У ЧАРЕТОВОЈ УЛИЦИ ВРАЋЕНА ВЛАСНИЦИМА ЈОШ 1963. ГОДИНЕ

- Чим је стекао нешто уштеђевине, отац је купио плац у близини, у Теслиној улици. Онда је буквално довлачио циглу по циглу и почео да прави кућу. Потрајало је то, али породица је трпела, живели смо скромно, само да би се у догледно време скупили. Уствари, отац је непрестано прогањало то што смо били у туђој кући, на силу одузетој другој породици, прича мајстор Ринго.

Када је он имао дванаест година, тачно 14. децембра 1963., Драгослав - Гиле трговац позвао је „главу” породице Срејовић и старим и правим власницима вратио кључеве њихове куће. Отприлике је рекао:

„Ево, господине Срејовићу, кућа је од данас опет ваша. Срећан сам и част ми је да могу лично да вам је вратим. Вама је неправедно одузета и моја грађанска дужност је да вам као правом власнику предам ове кључеве, јер ово је ваше. Човек сам из рата, који је у нашем дому засновао породицу, за то сам вам захвалан, али данас се селим у сво-

РИНГО СА БРАТОМ И РОДИТЕЉИМА ДОК СУ ЖИВЕЛИ У „ТУЂОЈ КУЋИ”

ју кућу и позивам вас да у њој увек будете наш драги гост.”

Тако је и било. Између породице Ђорђевић и Срејовић развило се пријатељство које и данас траје.

Речено савременим жаргоном, ова реституција обављена је пре скоро пола века, али без силе закона, већ поштено, добровољно и људски.

чувао тајну коју му је открио новопечени пријатељ. О племенитости овог Немца није хтео да говори ни својим партијским друговима, комунистима, јер је био веома резервисан да ли ће и они правилно разумети исповест Немца који је 21. октобра био у Шумарицама.

- Мислим да је, пред мог оца, за Вилијево дезертерство из немачке јединице, у почетку и дуго затим, знао само мајстор Спасојевић, код кога је радио, каже на крају Драгомир Ђорђевић Ринго.

Иначе Дони Вили је 1978. године сахрањен на Варошком гробљу у Крагујевцу. „Крагујевачке” ће покушати да пронађу још неке детаље из живота овог необичног и племенитог човека.

буквално, све што замислиш, прича Драгомир.

Тренутно у кући има само три телефона „мејд ин Ринго”. Остали су, он мисли двадесетак од оних које је сам „смислио” и направио, нашли купце на разним странама.

Ту се отвара прича о сврси и „употребној вредности” Ђорђевићевих телефона, било оних старих које је налазио по подрумима и који су код мајстора поново „проговорили”, било оних које сам израђује, у ери када мобилни телефони ове „жичане” неумитно гурају у историју.

Ринго, међутим, каже да има и те како муштерија за своју „робу”. То су углавном колекционари, за које су многи апарати из Рингове радње прави уникати, или други љубитељи старина који у својим домовима желе да имају необичне телефоне као украсе, који уз то добро функционишу.

- Имам купаца из разних крајева, мада их је највише из Словеније и Хрватске. Доста телефона отишло је тамо, поруџбина имам и сада, а сваки телефон који је продат, пре него што га испоручим - фотографишем. Тако, и кад физички више није код мене, остаје у урамљеној слици, каже мајстор Ринго.

Има он и мобилни телефон, тек да не заостаје за временом.

је бонове за брашно и зејтин, открива Ринго нове детаље из ове необичне приче.

Брзо су постали врло блиски и Гане трговац је Вилију нашао смештај код кафана „Рујна зора”, а потом успео и да му обезбеди посао у радњи за оправку радио апарата код тада познатог мајстора Спасојевића. Вилију је то одговарало јер је и иначе био радио механичар.

- У знак захвалности за помоћ, он је оцу поклониле овај мали „Филипсов” радио, од кога се иначе није раздвајао. Ставио га је у ранац још када је упућен на ратиште у Југославију и с њим прошао све наредне године, сећа се Ринго онога о чему му је отац причао.

МИНИ „ФИЛИПСОВ” РАДИО АПАРАТ, ПОКЛОН НЕМЦА ВИЛИЈА

Гане трговац је био и први човек у Србији коме се Вили поверио, испричавши му свој драматични животопис од 41. године па надаље. Знао је да је његов гест за похвалу и дивљење, али је страховао да ли ће Срби поверовати у његово казивање. Исто време је и Гане дуго година

ДЕЈАН МИЛОШЕВИЋ СА
НОВИМ ДРУГАРИМА НА
ЛИВАДИ КОЈУ ИМ ЈЕ ПОКЛОНИО

ГОСТОПРИМСТВО У БОРЧУ ЗА МЛАДЕ ЕКОЛОГЕ

За почетак - ливада на поклон

Дејан Милошевић, првак у развоју сеоског туризма, удружењу „Еко фан камп” поклониле плац на коме ће ускоро „подићи” шаторе

Удружење „Еко фан камп”, које је у јуну ове године основала група студената крагујевачког Природно-математичког факултета, баш је имало среће кад су се његови чланови на прво путештвије упутили у Борач. Случај је хтео да се тамо сретну са Дејаном Милошевићем, најпознатијим туристичким радником у овом крају, који је препознао амбициозност ових младих људи и одмах им поклониле ливаду од десет ари, да на њој поставе свој камп.

- Одушевила ме је њихова озбиљност и снага. Они су, по мом виђењу, саставни део приче сеоског туризма Шумадије. Од срца им поклањам плац за њихов стални извијачки камп, један километар од последње куће у селу, поред саме Борачке реке. Место је изнад полигона

за војну обуку и стрелишта ловаца, на споју Вујан планине и Јешевца, познато је по воденици породице Топаловић, има и извор питке воде. Уједно, на коришћење сам им дао и своје етно домаћинство, „Дражин сплав” на ушћу Грчког потока у Борачку реку, да бораве у пуном комфору док среде свој камп, рекао нам је Дејан Милошевић.

Овај гест одушевио је студенте који су одмах прионули на рад, да добијену ливаду искрче од корова и среде за камповање. Председница удружења „Еко фан камп” Николина Вуковић каже:

- Планирамо да подигнемо шаторе, направимо камп и организујемо едукативно-забавне радионице за студенте и средњошколце који ће радити током целе године. Ми смо еколози, али и туризмолози. Сада је дошла само радна претходница, али за недељу дана нећете препознати ово место.

Ето шта се може кад се људи сложе - и кад се нађу на истом послу.

М. И.

ПОСЛЕ ДОБРОГ ПОСЛА ЗАЈЕДНО СУ СПРЕМИЛИ РУЧАК И ПОЧАСТИЛИ СЕ НА „ДРАЖИНОМ СПЛАВУ”

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

3h
do
19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-V PUPH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, ekstremtuzi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

ДОМАЋИН, „ЛИЦЕУМ“, ОТВОРИО ФЕСТИВАЛ ОРИГИНАЛНИМ НАСТУПОМ

ДЕВЕТИ МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ КАМЕРНИХ ХОРОВА

Пет хорова - пет тема

Целовечерњим програмом, уз домаћи „Лицеум“, представиће се хорови из Пољске, Мађарске, Русије, Албаније и Бугарске

Ове недеље, од 16 до 20. августа, Крагујевац ће бити домаћин Деветог међународног фестивала камерних хорова. Током пет фестивалски дана, на неколико локација у граду, у холу Друге крагујевачке гимназије, Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије и Аули Општинског и Округног суда, наступиће пет хорова из иностранства и домаћин, Академски камерни хор „Лицеум“.

Фестивал је свечано отворен 16. августа, у холу Друге крагујевачке гимназије. Наступио је „Лицеум“, програмом који је извео на фестивалу у Мексику, а никада га у целисти није извео у Крагујевцу. Реч је о програму који обједињује играње и хорско певање, што је новина у хорском покрету.

На Деветом међународном фестивалу камерних хорова наступиће Мешовити хор Сопотског фестивала „Мундус кантат“ из Сопота (Пољска), Мешовити хор „Разафин израз“ из Скадра (Албанија), Вокални ансамбл „Хаслер“ из града Мишколца (Мађарска), Омладински камерни хор „Деца Орфеја“ из Софије (Бугарска) и Мешовити хор Краснојарског педагошког колеџа „Максим Горки“ (Русија).

Према речима Милоја Николића, уметничког директора Фестивала, он је замишљен као фестивал програмских концепата - сваки хор изводи целовечерњи програм који би требало да има неко концептуално темељење и зато сваки програм има свој назив који на неки начин изражава основну мисао.

Концерти ће се одржавати сваке вечери од 20 до 22 сата. Током фестивала одржаваће се и традиционалне хорске радионице које ће водити Драгана Јовановић, доцент Факултета музичких уметности, а теме које ће се обрађивати су Мокрањчева „Девета руковџа“ и одломци из литургије Светог Јована Златоустог. По завршетку концерата, одржаваће се округли столови и панел дискусије од 23 сата у Дому омладине.

- Стварна новост овог фестивала је то што се први пут као његов носилац и организатор појављује званично новонастала крагујевачка установа културе Музички центар. Град није имао музичку устану овог типа која би била посвећена неговању озбиљне музике, сада ју је и у формалном смислу добио, али у околностима које нису претерано наклоњене култури, јер рецесија прво погађа културу, рекао је Саша Миленић, председник Скупштине града на коференцији за новинаре која је одржана уочи почетка Фестивала.

Међународни фестивал камерних хорова постоји од 2002. године и траје од 14. до 23. августа. Фестивал је ревијалног типа и по традицији тематски. Концерти се одржавају на различитим локацијама у граду. Специјална уметничка комисија одабира најбоље нумере свих хорова учесника и оне се изводе на завршном концерту. Покровитељ фестивала је град Крагујевац.

САША ПИЛИПОВИЋ НА СВЕТСКОМ КОНГРЕСУ ЕСПЕРАНТИСТА
Блистао и у Копенхагену

Представу „Десет дана капетана Постникова“, у извођењу Саше Пилиповића, на 96. Светском конгресу есперантиста у Копенхагену, познаваоци су проценили најбољом представом свих времена на овом међународном језику. Пилиповић је гостовао и на скупу есперантиста у Сарајеву, а припрема се Торину

НИЈЕ ПРОПУСТИО НИ ДА ОБИЂЕ МУЗЕЈ ПИВА ФАБРИКЕ „КАРЛСБЕРГ“

Крагујевачки глумац и о-сведочени есперантиста Саша Пилиповић учествовао је на недавно одржаном Светском скупу есперантиста у Копенхагену. На овогодишњем, 96. по реду Светском конгресу есперантиста (23. до 30. јула), учествовало чак 1.500 познавалаца овог међународног светског језика из 80 земаља.

Пилиповић је у Копенхагену наступио са представом „Десет дана капетана Постникова“ (о којој смо више пута писали, играна је у Пољској, Србији, Републици Српској...) у продукцији крагујевачке „Шелтер сцене“. У њој наступају и Љубица Гашпаровић, професорка

нгреса у Данској, а по мишљењу многих - овај пројекат је једна од најбољих представа икада изведених на есперанту. О представи „Десет дана капетана Постникова“, као „комплексној позоришној причи на есперанту“, изузетно похвално се изразила и наша амбасадорка у Данској Вида Огњеновић, која је у амбасади наше земље приредила пријем за учеснике Конгреса, на којем је, сем актера представе, био и председник светске есперанто федерације Индијац Пробал Дасгупта.

Упркос бројним есперантским и конгресним обавезама, Пилиповић је обишао знаменитости Копенхагена, попут Мале сирене,

ретском комедијом) учествовао на још једном међународном окупљању есперантиста - сарајевском САТ-у (независној и ненационалној фракцији есперантског покрета која постоји од 1921. године). Ово извођење „Ремемора“ у Сарајеву било је претпремијерно, јер Пилиповић тек има намеру да овај комад јесенас „утегне“, уз помоћ познатог пољског редитеља Абрахама Збигњева Кубе из крагујевачког побратимског града Бјалско Бјала. Права премијера „Ремемора“ најављена је за крај ове или почетак наредне године на есперантском скупу у Бразилу.

Такође, са представом „Десет дана капетана Постникова“ познати крагујевачки глумац и есперантиста наступиће и на конгресу италијанских есперантиста, који се одржава у Торину од 21. до 27. августа. Учешће Пилиповића на свим међународним скуповима есперантиста, кроз конкурсе за пројекте у култури, подржала и помогла Скупштина града, на чему јој је Пилиповић неизмерно захвалан.

З. МИШИЋ

ПРИЈЕМ У АМБАСАДИ СРБИЈЕ. КОД АМБАСАДОРКЕ СРБИЈЕ ВИДЕ ОГЊЕНОВИЋ

соло певања из Крагујевца, и есперантиста из Бања Луке Мића Врховац.

Представу је видело и са овацијама испратило преко хиљаду гледалаца, учесника есперанто ко-

Роденовог „Мислиоца“, али и музеј фабрике пива „Карлсберг“.

По повратку из Копенхагена, 2. августа, Саша Пилиповић је са мултимедијалном монодрамом на есперанту „Ремеморо“ (каба-

ПРВА ТУРНЕЈА КРАФ-А

Регионална промоција антиратног фестивала

Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма (КРАФ), као први филмски фестивал у Крагујевцу и региону Шумадије, у петој јубиларној години, покреће регионалну промоцију модела јавног заговарања антиратних и ангажованих порука у сврху обележавања 70 година од почетка антифашистичког покрета у Србији, али и четири деценије од зачетка либералних идеја на овим просторима.

Дакле, у петој години свога постојања КРАФ по први пут из матичног Крагујевца „креће на турнеју“.

Прва промоција КРАФ-ових програма одржана је у Ужицу, 14.

августа, „на маргинама“ тамошњег актуелног „Централа Феста“. У јавним дебатама у пратећем програму КРАФ-а на теме:

„Државна цензура као ограничавање слободе изражавања“ и „Дали је цивилни сектор у Србији настављач идеје либерализма седамдесетих?“, говорили су Петар Јањатовић, публициста из Београда и Мирослав Тамбурић, директор Форума цивилне акције из Пожеге.

Визуелни део промоције био је представљен кроз инсерте из документарних филмова који се баве овим темама, „Друга страна рок енд рола“ и „Под ударом цензуре“ хрватског редитеља Силвија Миросниченка, као и из филма у постпродукцији, „Шумадијски блуз“, аутора Владимира Пауновића.

Промотивна турнеја КРАФ-а трајаће до марта 2012. године и за то време обићи ће градове: Бујановац, Нови Пазар, Пирот, Врање, Мајданпек, Аранђеловац и Параћин, а потом су заказани наступи КРАФ-ових програма и у другим градовима Србије и региона. Пето крагујевачко издање фестивала традиционално ће се одржати у Крагујевцу у склопу „Октобарских свечаности“, од 20. до 30. октобра ове године.

Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма организује НВО „Миленијум“ из Крагујевца, уз подршку Националне задужбине за демократију (САД) и града Крагујевца. З. М.

ЛЕТЊИ КАМП У ВЕЛИКОМ ПАРКУ
Уживање за крај распуста

У Великом парку, од 15. до 28. августа, Удружење младих ентузијаста организује камп под називом «У и Ме дЕтењства», на коме ће млади Крагујевчани моћи креативно да проведу остатак распуста, забаве се и нешто науче.

Камп ће се реализовати у два термина дневно. Пре подне одржаваће се креативне радионице, у којима ће млади моћи да покажу своје таленте, прошире знања из области које их посебно интересују, а планирано је да то буду: енглески језик, музичка школа, позориштанце, уметност графита, школа сликања мали ентузијаста, еволуција, занимљива географија, а планирана је и промоција спортова и плесова...

Поподне ће се одржавати Игре без граница. Први викенд кампа је резервисан за игре без граница и породични-пикник дан, дружење са родитељима у природи.

На летњем кампу могу учествовати сва деца, а све радионице су бесплатне.

ЗАБОРАВЉЕНЕ ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ

Пише Александар Бабић

Будући владар у говнима до гуше

Како пише у Политичкој историји Србије, и поред одређене недовршености српског друштва, Уставом из 1888. године „Србија је добила један од најнапреднијих грађанских устава у Европи тога времена”, констатује Ј. Милићевић. Одмах после доношења овога Устава, краљ Милан четврти Обреновић донео је одлуку да се повуче са престола, да абдицира. Залуд су га аустроугарски цар Фрањо Јосиф и, чак својеручним писмом, нови немачки цар Вилхелм други позвали да истраје на положају „на који га је Бог поставио”, ништа није вредело. Краљ Милан је истрајао у својој одлуци да напусти престо.

Оне које је подробније интересовало шта је то што нагони Милана на овакав потез могли су од њега да сазнају како је истицао „моралну сломљеност и свој умор од владања”. Чак се прибојавао „да ће полудети”.

Као још један важан разлог краљ Милан је наводио свој сукоб „с националним аспирацијама” српског народа које је подстицала Русија, како бележи Г. Јакшић у својој књизи „Абдикација краља Милана”. Додао је још одсуство сваког државног смисла код Срба и њихову „расну склоност” ка анархији и револуцији! С таквим народом он је био (како сам признаје) у сталном сукобу. „Земља ме не разуме и ја је не разумем”, даје свој закључак. Стога је често морао да гуши буне, да наређује хапшења и стрељања, то му се најзад згадило, па сам долази на мисао: Немогуће је владати вечно бруталном силом. Другачије није умео или није желео да покуша да влада.

А како је све почело?

После смрти кнеза Михаила његов рођак Милан Обреновић дошао је на престо, али

пошто је био малолетан, тријумвират је владао у његово име. Милан је био унук брата књаза Милоша Јеврема Обреновића. Као дечак је доведен у Крагујевац, ту је добио прво образовање, а онда је упућен у Париз на школовање. Размажен и својеглав, научен париским манирима, згражавао се над заосталошћу свога народа. Није могао да прихвати ни народни дух. То га је отуђило од сопственог народа. И народ је почео да му се свети ситним пакостима.

Пред само ступање на положај кнеза Србије, октобра 1871. године, Милан је проводио време у краљевским одајама у Смедереву, али, понукан париским навикама, захтелео је провод и обрео се у једној смедеревској кафани, где је било и жена за забаву. Знао је да га скоро чека престо и да ће онда морати да се понаша по протоколу, па је хтео себи да да одушка. Са њим је била и пратња, све млади и обесни официри, жељни пића и провода.

Вечера је била обилна, гурманска, српска, а пиће - чувено вино из смедеревског виногорја. Расположење је достигало врхунац и баш тада се „приоњало” будућем владару. Мора поради себе „тамо где и цареви иду пешке”. Наравно, са њим је пошао и његов ађутант и допратио га до кафанског нужника. У нужник је престолонаследник ушао сам, а ађутант је остао пред вратима да чува стражу. Млади Милан је, за сваки случај, пошто улази у непознато, извадио револвер и закорачио да се „олакша”.

Одједном, одјекнуо је пуцањ. Милан је опалио - призивајући помоћ.

Као што је било уобичајено, кафански нужник био је у самом дну дворашта. Пратња је појурила са откоченим револверима према том месту. Неки су носили фењере. На лицу места имали су шта и да виде: Милан Обреновић (будући кнез, а нешто касније и краљ Србије) био је у говнима до гуше. Даске нужника су пукле испод његових ногу и он је онако крупан и тежак, пропао у рупу.

Да није понео револвер и био толико прилебан да припуца и тако јави да се налази у

опасности, ко зна, Србија је могла на један морбидан начин да остане без наследника кнежевине и будућег првог краља нове модерне Србије.

Наравно, полиција је одмах почела да врши свој посао. Ислеђивањем се дошло до закључка да су средње даске биле претругане, али не до самог краја, већ су се држале „на једном прсту” и морале су пући чим је неко нагазио. Све је говорило да је то учињено са намером и чувано баш за улазак Милана Обреновића. Сигурно је неко (или више њих) дежурало и одвраћало остале кафанске госте да уђу у нужник док не дође сам престолонаследник. Овај покушај „атентата” у народу је назван „смедеревски намештај (намештајка)”.

Године 1872. Милан четврти Обреновић заузео је кнежевско место и почео да влада Србијом. Кажу да није могао никако да заборава „смедеревску намештајку”, а лично је сумњао у ђенерала Блазнавца, Миливоја Петровића, родом из Блазнаве, села надомак Тополе. Блазнавац је био веома близак са убијеним кнезом Михаилом и гајио је и велике политичке амбиције. Ко зна шта се све због тога кувало у његовој глави. Није немогуће да је хтео на овако прљав начин да се реши престолонаследника и, можда, истакне себе као кандидата за будућег кнеза Србије.

У народу је остала прича о потоњој брзој смрти Блазнавца. На пријему које је, тада већ кнез Милан, приредио поводом званичног ступања на престо, а исказујући „захвалност” Блазнавцу за све што је „учинио” за династију Обреновић, лично га је послужило шољицом кафе! Била му је то последња кафе у животу. Умро је одмах после испијене шољице, а да никада није констатовано од чега је умро. Говорило се: то му је за „смедеревски намештај”!

КНЕЗ МИЛАН ОБРЕНОВИЋ

Међутим, можда није само Блазнавац хтео да напаости Милану. Добро је позната и епизода о „шабачкој чивији”. Елем, Шапчани су били познати као противници династије Обреновића, па су кришом извукли чивију из точка од каруца Милана Обреновића и после неколико десетина пређених метара точак је спао, а Милан се нашао у прабини друма. Тада је лично он прозвао Шапчане чивијашима.

Када је долазио у Крагујевац првим возом поводом пуштања у саобраћај пруге Лапово - Крагујевац 10. августа 1886. године није ни излазио из воза - бојећи се, вероватно, неке шумадијске ујдурме.

Аутократа, конзервативац и осветљубив човек није могао мирно да поднесе све зачкољице којим је народ хтео само да га опомене да буде бољи владар, али он то није разумео.

PRAVI IZBOR,
PRAVA CENA!

Apatinsko

Pivo za sve.

ЈЕЛЕНА ЈЕРЕМИЋ, СТУДЕНТКИЊА

Свој град промовишем лепотом

Потеру води Милан Пурић

Ематрам себе обичном девојком, која у будућности жели да успе у животу, да се бави послом који воли, да има успешну каријеру иза себе, јер верујем у своје способности и тежићу ка том циљу да то и испуним.

Како у Крагујевцу одраста „златиборска“ лепотица, ту титулу си недавно добила?

Још као малој су ми говорили да имам амбиције да postanем успешна у модном свету и због тих подстицања од стране своје породице и пријатеља сада ми није тешко да се носим са тим. За својих двадесет година стекла сам доста пријатеља који су ми помогли да растем у најбољем могућем окружењу, са пуно радости, љубави и најлепших осећања.

Како изгледа један твој дан?

„Сваки дан је добар дан, како може бити досадан“. Овако рече једна позната група у својој песми и потпуно се слажем са том констатацијом, јер ми је сваки дан испуњен и сваки је различит на свој начин. Уникат за себе, старији смо за један дан, али упркос томе сваки дан доживљавам као да је последњи.

Када си почела да примећујеш Крагујевца око себе и да размишљаш о њему.

Још када су почели моји први изласци почела сам да размишљам о Крагујевцу и грађанима града Крагујевца. Примећујем да се Крагујевац, као и људи у њему, из године у годину мењају. Град је много лепши, али што се више смењују генерације, односи међу људима постају хладнији. Мења се систем вредности и интересовања за многе ствари.

Где год се појавим, промовишем свој град у најбољем светлу, тако што представљам своју лепоту, а то је и лепота града. Имам момка који је за мене савршен, једног дана волела бих да имам троје деце, а професионално желим да се посветим послу социјалног радника

Како твоју лепоту доживљавају наши суграђани? Шта значи бити најлепша „косовка девојка“, јер си и ту титулу освојила.

Не могу тачно да проценим како моју лепоту тумаче, јер су укуси различити, али сам најчешће чула позитивне критике о себи. Сам појам „косовка девојка“ или, боље речено, „Богиња Косова и Метохије“ је прекретница да наставим даље, управо из тог разлога што су моји корени са Косова и што моје срце припада Косову.

Социологија или стоматологија - била је твоја дилема у избору животног позива.

Стоматологију сам желела управо из разлога што сам завршила Медицинску школу, смер за зубног техничара, али се нисам пронашла у тој причи, док је социологија будила у мени многа маштања, јер сам појам „социјални радник“ даје ми прилику да помогнем

људима у решавању њихових проблема.

Кад си почела да мислиш о својој каријери?

Још у средњој школи почела сам да размишљам, али тинејџер не би имао сто ствари у глави. Зато сам тек по завршетку средње школе почела да размишљам озбиљно о будућој каријери. Могући правци најпре су да postanем социјални радник, а поред тога да се бавим моделингом.

Да ли је могуће радити, зарађивати и у исто време бити успешан студент? Да ли је дошло време да се и код нас ради оно што је уобичајено у свету?

Могуће је, али све зависи од о собе, да ли је у стању да постигне то. Мислим да полако долази време када ћемо се бавити оним пословима који су уобичајени у свету. Поготово ће се то појачати уласком наше земље у Европску унију.

Какав је осећај за младу особу кад зарађује за већину својих потреба?

Леп је осећај, јер сам тада самостална, не зависим ни од кога. Сматрам да свака жена треба да има своја примања, то је битно за њену еманципацију.

Шта је традиција у твојој породици и колико је важна породица у животу сваког човека?

Сваки члан има своје обавезе, али нас то не спречава да се традиционално окупимо и надокнадимо изгубљено време. Породица је сваком човеку важна и не постоји бољи пријатељ од ње.

Да ли размишљаш о „белој кући“ и колико би деце волела да имаш кад за то дође време?

Доста сам размишљала о тој теми и волела бих да ни један земља не доживи то, иако је то немогуће. Најлепше би било када би свака породица имала своје наследнике и да на тај начин смањи опасност од беле куге. Једног дана бих волела да имам троје деце.

Ко највише утиче како ће се млади данас облачити?

Мислим да телевизија највише утиче, како на понашање, тако и на њихово облачење, на жалост у негативном смислу.

Шта мислиш о крагујевачким момцима и постоји ли део града где живе неки бољи момци?

Мислим да би требало да мало више поштују девојке и да цене љубав, јер мислим да се понашају превише слободно, више него што би требало. Због тога је број успешних веза знатно смањен. Не постоји одређени део града где живе добри момци, јер их је свуда врло мало - оних правих.

Шта ти се код момака највише допада: изглед, ауто, песничка душа, памет, храброст или нешто сасвим друго?

Пошто имам момка који је за мене савршен, све квалитете могу описати на њему. Материјалне ствари ме не

интересују, јер ме највише привлаче ствари унутрашње лепоте. Његова духовност, поштовање и, пре свега, добра комуникација, разумевање и морална подршка у свему што желим да остварим.

Какве забаве волиш и има ли у Крагујевцу неких културних места за забаву где је баш крагујевачки дух?

Волим забаве где је увек добар провод и у Крагујевцу има пар културних места за забаву, где се осећа тај крагујевачки дух.

Каква места за забаву волиш? Шта је у њима најважније: музика, амбијент, друштво?

Није битно где се налазим јер чак и на најнеурбанијем месту може бити најбоље, ако сам са правим друштвом.

Коју музику слушаш? По којој је групи или певачу у свету младих Крагујевац препознатљив?

Приватно највише слушам хаус (хаус) музику, јер радим и као ди џеј, а та музика је део мене. Такође, волим да слушам класичну музику, када желим да се опустим. Крагујевац је препознатљив најпре по групи „Смак“, „Освајачима“, „Агати“, затим певачима Јелени Томашевић и Марији Шерифовић. Наравно, постоје и младе групе које су кренуле степенницама ка врху.

Да ли постоји добри дух Крагујевца и да ли си га ти некад осетила? Постоји ли можда и лош?

Када упоредим Крагујевац са Београдом, који је знатно већи, видим да је у Крагујевцу заправо присутан бољи дух. А као и у сваком другом граду, увек постоји и тај „лош“, јер је то уобичајено за људе.

Кад се враћаш ноћу у Крагујевац са пута и кад му видиш светла, осетиш ли нешто? Шта тада помислиш?

Осетим топлину у срцу због тога што много волим свој град, јер сам у њему рођена и провела велики део свог живота. А када угледам ноћна светла, сетим се лепих догађаја проведених у свом граду.

Шта више обележава дух Крагујевца: материјалне вредности или духовна страна живота у њему?

По мом мишљењу, мислим да су и материјалне вредности и духовне стране живота обележиле дух Крагујевца.

Који ти је најтежи и најлепши тренутак у животу?

Најтежи тренутак био је када сам напустила град и одвајала се од своје породице због студирања, а најлепши тренуци (пошто их има више) били су рођење мог брата Стефана, доста лепих дана проведених са својом породицом, најлепши дани проведени са момком и када сам освајала титулу изборима за „МИС“

Које колаче највише волиш и ко ти их спрема?

Пошто колаче много волим да једем, издвојила бих три које ми мама спрема и које уједно и ја волим да спремам, а то су: колач са малинама (по мамином рецепту), руске капе и ледене коцке.

Шта би волела да Крагујевац има, а нема?

Иако има, ипак нема довољно истражишта за децу, спортских терена, позоришта, биоскопа и неких факултета које други градови имају.

Како би волела да Крагујевац изгледа за 50 година?

Волела бих да буде много богастији децом, да добије све оно што сам навела у претходном одговору, да људи буду сложнији него што јесу, да суграђани чувају природу и да Крагујевац предњачи у свом развоју.

Шта си добила од крагујевачког духа, а шта си му, иако тако млада, дала?

Где год да се појавим, промовишем свој град у најбољем светлу тако што представљам своју лепоту на изборима за МИС, што многи важни људи у то нису упуњени, а требало би. На тај начин доприносим да други људи сазнају које и какве све лепоте град Крагујевац поседује. Својим појављивањем подстичем да Крагујевац има што бољи глас у земљи.

„ВЛАСНИЦА“ НАЈЛЕПШИХ
НОГУ ЈЕ МАРИНА НЕКТАРИЈЕВИЋ

КРАГУЈЕВАЧКИ ИЗБОР У ОКВИРУ ПРОГРАМА „ЛЕТО НА ТРГОВИМА“

Најдужа нога 125 сантиметара, најлепша само мало краћа

У оквиру програма „Лето на трговима“, чији је продуцент Агенција „ВА“, а покровитељ град Крагујевац, прошле недеље одржано је завршно такмичење за „најдуже и најлепше ноге“ шумадијске престонице.

У конкуренцији „најдуже ноге града“ победила је Јелена Симовић, студенткиња четврте године Филолошког факултета. Прецизним мерењем установљено је да је дужина њених ногу 125 сантиметара, што ће рећи да су обе равно два и по метра, што на њену висину од 196 сантиметара лепо пристаје. Јелена је, поред бројних других поклона, од галерије накита „Ђани“ добила златан ланац у дужини своје једне ноге.

Друго место у овој категорији припало је Марини Нектаријевић, матуранткињи Медицинске школе, чија је нога дуга 117 сантиметара, а трећа је била Николина Муташић, матуранткиња Економске школе, чија дужина заостаје само три сантиметра.

У овој конкуренцији жири, којим је председавао крагујевачки глумац Александар Пилиповић, није имао тежак посао јер је само потврдио оно што су „мерачи“ ногу утврдили, али је зато избор за „најлепше ноге у граду“ био тежи. Победила је (друга по дужини) Марина Нектаријевић, друга је била Маријана Мошић, а трећа Александра Станојловић.

Избор је одржан у рибарници „Еко плус“ у Ждралци, а пријатну атмосферу употпунила је музика

СВИХ СЕДАМ ФИНАЛИСТКИЊА

ВОДИТЕЉКЕ, ТАКОЂЕ ДУГОНОГЕ, У УЛОЗИ МЕРАЧИЦА

групе „Алтернатива“. Иначе, цела акција трајала је три месеца, а за финале је одабрано седам девојака.

Продуцент програма „Лето на трговима“ Владимир Божовић каже да је избор за најноге „чисто крагујевачка ствар“.

– Увек се плашите да овакви догађаји могу изгледати „јефтино“, јер смо сведоци разних избора и изборчића. Међутим, када видите

задовољну публику, у којој седе и ваши највећи критичари, и задовољне и насмејане девојке, схватите да треба тако мало за нешто изузетно, каже Божовић.

Поред Славољуба Галића Ђанија, награде за девојке обезбедили су и галерија „Арт“, „Вуловић транспорт“, бутик „Брош“, центар за масажу Весне Јоксимовић, издавачка кућа „Јефимија“, штампариија „Идеа“, фризерски студио ДМС, предузеће „Дам“ и Сталорезачка радња Маринковић.

ЈЕЛЕНА СИМОВИЋ БИЛА ЈЕ УБЕДЉИВА У КАТЕГОРИЈИ „НАЈДУЖЕ НОГЕ“

ПРОГЛАШЕЊЕ ПОБЕДНИЦА И УРУЧИВАЊЕ НАГРАДА

МАРИЈАНА МОШИЋ - ДРУГЕ НАЈЛЕПШЕ НОГЕ

Прво се причало да су нам вране попиле мозак, а онда је уследио помор птица!

САТИРА

Значај и смисао

Бесан сам истрчао на улици Дивљих кестенова и у хладу једног дрвета сам ударио шпицом своје црне ципеле у цеваницу једног чичицу са седим брчићима.

Сад је и он подивљао. Остао је да лежи на тротоару и да симулира повреду, тражећи, ваљда, да су дија свира непостојећи пенал.

Затим сам у паркићу код Шумарског факултета преко њушке одалао једног несимпатичног типа који је шетао сивог кера на ланцу боје сребра. Типу је крв ударила из ноздрва, што ће бити добро за његово здравље, посебно за притисак и главобољу.

На кеју поред реке уштиную сам за велику дојку једну расну девојчуру. Црнка у црвеној мајци без рукава је цикнула и ухватила за болно место које је помодрело. Потом је пала на колена и почела да кука, као да је рибе у реци чују и као да јој могу помоћи.

Онда сам на асфалтној стази саплео једно девојче на ролерима. Мала је добро љоснула и огулила лактове. Одсад ће кад ставља ролере на ноге, стављати и штитнике на руке.

Нама море не треба. Наш брод се љуља и на сувом!

Ненад ЂОРИЛИЋ

Једном клинцу, мислим да је ђак четвртак, испред школе сам ударио педагошку чвргу. Децу не вреди ударати када већ нешто згреше, већ унапред. Некој сподоби за коју нисам знао да ли је мушко или женско уврнуо сам уши. По гласу бих рекао да је, ипак, женско, па сам јој тако утврдио пол. Бакицу која се гега ударио сам ногом у тур, не би ли ишла брже. Помоћног радника у магацину звизнуо сам у потиљак, да се клипан дозове памети. Поштар сам на углу Поенкареове и Вашингтонске мунуо у ребра, од чега су му се расуле пошлице на ударима кошаве од 18 метара у секунди. Тако ће пошта брже бити разнета.

Зашто сам све ово радио? Е, зато што су речи у нашем друштву изгубиле сваки значај и смисао.

Александар ЧОТРИЋ

Карикашур: Горан МИЛЕНКОВИЋ

БАЛКАНСКИ ПРИРУЧНИК

Народна супер-тешка

Здрав социјални резон је да се помогне најугроженијој категорији становништва. Проблем је у томе што у народу постоји једино та категорија.

Проблем временске прогнозе

Што се тиче прогнозе времена за сутра, мало ко је вољан да нешто тако несигурно уопште прогнозира!

Пример амбициозног претеривања

А колико је само оних који су претеривали радећи на својој незапослености. Чак су и факултете завршили!

Усклађени степен корупције

Боримо се да по степену корупције и мита будемо у равни са најразвијенијим европским државама. Дакле, само у еврима!

Методe најјачег утиска

Полиција бије пендреком, али примењује и песницу и друга приручна средства само да би на осумњичене оставила најјачи утисак!

Офталмолошки проблем визионара

Наши визионари не гледају уназад из принципа, не осврћу се ни лево ни десно, а још и напред не виде ништа добро!

Раша ПАПЕШ

Лето у комшилуку

По правилу, некако највише пара на годишњем одмору потрошим за новине. Чим негде отпутујем, прво снимим где ми је најближа трафика. Читам све: од "најжуће" до "најцрње" штампе. Протекле недеље, шта год да ми је дошло под руку, неизбежне су биле две вести, и обе су долазиле из Хрватске.

Најбоља риба међу хрватским певачицама и најлошији фрајер међу српским богатацима добиће дете. Када сам то чула, прво сам се сетила приче свог дугогодишњег пријатеља. Он је Београђанин, има успешну фирму, жена му је Српкиња из Босне, доктор наука. Након десет година брака отворио је душу:

„Ма, немој нико да те лаже. Нема ништа до наше жене. Мислим наше, одавде, понајбоље из Шумадије. Каква је да је, код нас се ипак зна неки ред. Зна како да дочека госте, како се спрема слава, када се иде у цркву и како да се обуче за сахране. Звучи глупо, али тако је. Кад сам се женио, било ми је важно само што је лепа. Руку на срце, није ми глупа. Онда су, временом, почеле да ме нервирају неке ситнице, за које сам мислио да су потпуно безначајне. Успут, преко главе су ми више босанске пите и све оне њене сестре и тетке које су се, временом, доселиле у Београд тако што је онај претходни запошљавао овог пристиглог. На свим породичним слављима сатима се присећају свог родног краја, дивећи му се до небеса, на крају, обавезно, поентирајући како је Београд штрокав, а Србијанци, то јест ми одавде, нисмо ни близу њима оданде, то јест Србима“.

Искрено, никада нисам разумела мешовите бракове Ни у време Југославије, када се летовало од Словеније дуж целе Хрватске, никада нисам имала ни морску авантуру са неким из тих крајева. Уз то, промена сопствене вере ми никада не би пала на памет. Нема тог менија због којег бих дала веру за вечеру.

Логично, данас код нас мање боду очи када мушкарац ожени Индијку, на пример, него Хрватицу. Ово друго се прашта једино уз потенцирање великосрпских швалерских способности. Паметан човек који има лову и успешну фирму, и може да бира коју ће жену, ако му је баш до женидбе са Хрватицом, сигурно ће одабрати жену из Ријеке. И она је – Северина! Све остале се не узимају у разматрање!

Власник „Пинка“, пак, ових дана по Хрватској није јурио жену. Јурио је јахту, мада му то, у неку руку, дође на исто. Одлазак на његову омиљену летњу туристичку дестинацију му је пресео, пошто су тамошње власти схватиле да се поштоване законе треба, коначно, на неком и да примене. А Срби су, као што знамо по свакодневним будалаштинама из Европске уније, као створени за то.

Но, у целој овој причи, мени је, ипак, најинтересантнији детаљ да од толико вода на овом свету он бира хрватско. Не кажем, хрватско приморје, нарочито су им острва рај на земљи, али, брате, није баш да се не мере мрет без њих. С друге стране, у овом тренутку, пола Београда летује тамо. Мало зато што је то фенси, а мало зато што је Београд понајмање Србија.

Усидрење Жељкове јахте баш у хрватску луку потиче још из оног исконског нагона Србина да гради кућерине по морским кршевима и камењарима без којих су, на крају, остали баш као што је планирано да и ова јахта отплови без свог власника. Сећате се тог периода: куће су се зидале на мору, спрат по спрат. Терасе су биле као паркинг за хотел. До мора се правило стотин степеника да би се, по уласку у воду, одмах стало на јежа. По изласку из исте, то јест воде, палио се роштиљ и јела риба, као да смо мачке. Сунце одозго, градела одоздо.

Јесте, били су љубазни. Па што не би били. И ја бих волела да је на мојој земљи неко направио дворац који ће ми оставити са све стварима. Као да је наш роштиљ био лошији од оне њихове рибетине! Добро, вино им је одлично. Али, мора нешто и да им ваља од оноликог сунца. А, је л' неко видео да је некада неко од њих саградио неку викендицу на некој нашој планини, у некој бањи, на језеру?

Северина овде, јахта тамо. То не бива! Неки ред, ипак, мора да се зна!

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

Разнода

ОДВАЈЕ

СЛОБОДАН ВУКСАНОВИЋ, бивши министар просвете и бивши демократа:
 - Зоран Ђинђић и ја смо се растали из политичких разлога. Једног дана сам отишао код њега и рекао му да сам га заволео као старијег брата, као што је он мене заволео као млађег, али да има већ неко време како га не волим и како му више ништа не верујем.

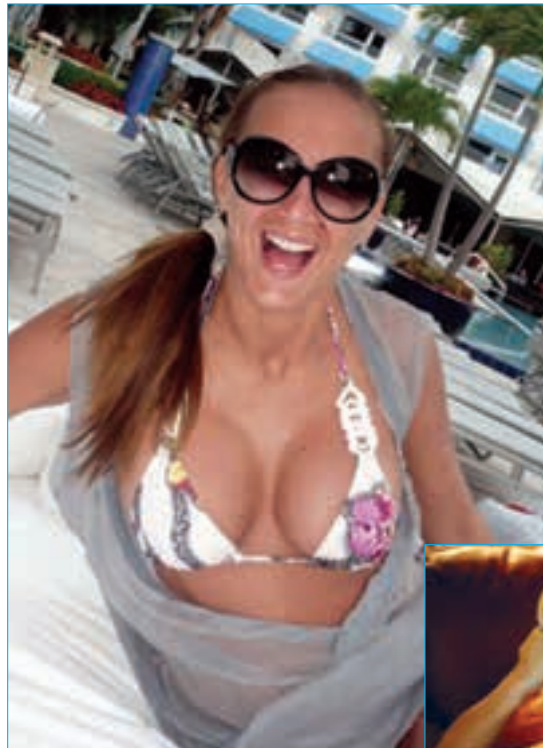
МИА БОРИСА-ВЉЕВИЋ, певачица:
 - У последње време све боље се сналазим у кућним пословима. Изгледа да сам за то природно талентована.

МИЛАН БОЖИЋ, бивши функционер СПО-а, од недавно „напредњак“:
 - Тешко да има неке функције на којој ја нисам био.

ЉИЉАНА БЛАГОЈЕВИЋ, глумица, мајка младе мајке Калине Ковачевић, такође глумица:
 - Талентована сам да будем баба.

ДРАГАН КОЈИЋ КЕБА, певач:
 - Институција је нешто што или имаш у себи, или немаш.

ОЉА ЦРНОГОРАЦ, водитељка и манекенка, сада власница модне агенције:
 - Агенцију сам отворила да бих рехабилитовала неправедно оклеветане српске лепотице, које су последње природно богатство ове земље... Нико ни хвала да им каже што су нас спасиле у време ратова, кад су нам и највећи непријатељи морали признати да су Српкиње најлепше.

ЖЕЉКО МИТРОВИЋ, власник ТВ Пинк:
 - После четворомесечне борбе за живот и једног обимног интервјуа са Светим Петром, мислим да је он одлучио да ме врати у другачијем облику. Сада свој живот могу да посветим стварима за које је неопходна ова врста зрелости.

ГОГА СЕКУЛИЋ, певачица, о неверству:
 - Ем га напојиш, ем га нахраниш, очешљаш и намиришеш, а он иде окол и зева у друге жене. Гаде ми се такви мушкарци.

ДАРА БУБАМАРА, певачица:
 - Немам грехова због којих се кајем. Уствари, грешна сам, али се не кајем.

ЗУМ
 Милош Игњатовић

Занемоћао је, али га газда још чува - покривачем од најлона

Широко асортиман у хладовини испод надвожњака

Ко не чита упозорење, на задњици понесе тазе фарбу из парка

Реклама је моћна ствар, али је увек ваља „проверити“

Бициклисткиња као учесник „пешачког саобраћаја“

Огласи и читуље

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ, «КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

ОГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА
на одређено време до 3 године

- Епископа Саве бр.7а, површина 30,83 м²
- Незнаног јунака бр. 18, површина 69,03 м²

Почетна месечна цена за пословни простор у ул. Епископа Саве бр.7а износи 277,00 динара, у цену није урачунат ПДВ-е.

Почетна месечна цена за пословни простор у ул. Незнаног јунака бр.18 износи 347,00 динара, у цену није урачунат ПДВ-е.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу ЈСП «Крагујевац», Николе Пашића бр. 2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме односно назив фирме,
- адресу, број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Пословни простор који се оглашава користе закупци и биће усељиви по њиховом иселењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
КРАГУЈЕВАЦ
Змај Јовина бр. 30

РАСПИСУЈЕ

ЈАВНУ ЛИЦИТАЦИЈУ

ЗА ПРОДАЈУ РАСХОДОВАНОГ МАТЕРИЈАЛА

Почетна цена без ПДВ-а:

1. за неопасну отпадну амбалажу од дијализне течности (канте запремине 10 литара) по цени од 15 РСД по комаду, односно 20 РСД/Кг. Индексни број отпада 150102/190299, категорија отпада Q1

2. пластични инфузни системи по цени од 15 РСД по комаду, односно 20 РСД/Кг.

Лицитација ће се одржати 24. августа 2011. године у 12,00 сати у просторијама Пословног руководства Крагујевац, улица Змај Јовина бр. 30.

У случају неуспеле прве лицитације, друга ће се одржати у исто време и на истом месту дана 27. августа 2011. године. Уколико и друга лицитација не успе ићи ће се на непосредну погодбу у складу са Правилником о лицитацијама Клиничког центра Крагујевац.

Клинички центар Крагујевац задржава право да у случају одсутанка лица које је излицитирало одређену ставку понуди склапање уговора за ту ставку другом најповољнијем понуђачу.

Сва наведена роба се продаје у виђеном стању без гаранције и права на рекламацију.

Права учешћа на лицитацији имају сва правна лица која положе депозит у вредности од 50.000,00 динара и која имају приложу дозволу државног органа да су овлашћени за прикупљање и прераду итпадног материјала.

Право учешћа на лицитацији имају само правна лица која немају неизмирена доспела дуговања према Клиничком центру Крагујевац.

Све ближе информације могу се добити од Драгана Јововића, телефон за контакт: 064 112 98 85.

**Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa**
034 331 319
Svi papiri na jednom mestu

Дана 27. августа 2011. године, у 13 сати на Бозман гробљу, даваћемо годишњи помен нашој драгој, никад прежаљеној супрузи, мајци и баки

Слободанки Саковић

1946 – 2010.

Време пролази. Заборав не постоји. Почивај у миру. Нека те анђели чувају.

Ожалошћени: супруг Радован, син Ненад, ћерка Наташа, унука Тијана, унуци Јован, Немања и Огњен, снаха Лела и зет Горан

8. 7. 2011 – 16. 8. 2011.

Смиља Миловановић

Четрдесет дугих дана није са нама наша драга мама.

Тугују за њом њене Анчица и Бибица са својима

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ полован цреп и столарију у одличном стању. Повољно. Телефон: 064 834-27 28.

ПРОДАЈЕМ кућу у улици Душана Дугалића. Телефон: 061 67 557 58.

ПРОДАЈЕМ стан, Љубише Миодраговића 7ђ, Миријево, у приземљу, 40м², две спаваће собе, цг, ктв, клима, уградна кухиња, нов, укњижен, одмах усељив, са паркинг местом 44.900 еура. Могућност кредита. Контакт 0646437187

ПРОДАЈЕМ стан, Николе Доксата 77, Звездарска шума, трећи спрат, 32м² са одвојеном спаваћом собом, гас, ктв, клима, уградна кухиња, плазма телевизор, нов, одмах усељив, са паркинг местом 35.900 еура. Могућност кредита. Контакт 0646437187

ПРОДАЈЕМ стан, Николе Доксата 77, Звездарска шума, високо приземље, 56м², две спаваће собе, гас, ктв, клима, уградна кухиња, нов, одмах усељив, са паркинг местом 41.900 еура. Контакт 0646437187

ПРОДАЈЕМ стан, Николе Доксата 77, Звездарска шума, сутерен, 40м², гас, ктв, клима, уградна кухиња, нов, одмах усељив, са паркинг местом 29.900 еура. Контакт 0646437187

ПРОДАЈЕМ кућу у Маршићу, 250квм, струја, вода, телефон, канализација, асфалт, на 5 ари плаца. Тел. 064-956-3926.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика - сви узрасти. Студенти свих виших и високих школа и факултета(септембар-2011.).

Телефони: 034 360 202. 063 77 11 002, Арсић.

СОКО БАЊА собе и апартмани, веома повољно.

Телефони: 018 884 885, 018 834 885, 064 654 12 98.

Драгица Бошњаковић

Ретки су били тренуци твоје среће и радости. Драго ми је да сам у некима учествовала.

За мене ћеш увек бити Мајка Храброст.

Твоја другарица Меги

AGENCIJA ZA VOĐENJE
POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna
lica i preduzetnike

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 334 805
(064) 680 36 42

Karađorđeva 17
11000 Kragujevac

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
КРАГУЈЕВАЧКЕ

MARKET

ТЕЛЕФОНИ

333 111

333 116

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
КРАГУЈЕВАЧКЕ

MARKET

ТЕЛЕФОНИ

333 111

333 116

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
КРАГУЈЕВАЧКЕ

MARKET

ТЕЛЕФОНИ

333 111

333 116

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
КРАГУЈЕВАЧКЕ

MARKET

ТЕЛЕФОНИ

333 111

333 116

• SMALLVILLE •
Kragujevac

034 352 641
www.smallville.rs

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 18. до 24. августа

Четвртак 18. август	Петак 19. август	Субота 20. август	Недеља 21. август	Понедељак 22. август	Уторак 23. август	Среда 24. август
						
17.00 Мозаик	17.00 Моја Шумадија	23.00 Несвесно	13.00 Агро дневник	19.00 Хроника 1	20.30 Сутрађани	20.00 Комунални сервис
08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Часни луди р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кућница р. 12.35 Лек из природе р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница 10.30 Књижевни магазин р. 11.00 Часни луди р. = 12.00 Вести 12.05 Кућница р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Свет на длану р. 13.30 Кућница у цвећу р. 14.00 Живот у шест слика р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Књижевни магазин 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Живот у шест слика 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Атлас 00.00 Вести	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Цртани р. 10.00 100 великих открића р. 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 12.05 Агро дневник 13.00 Кућница у цвећу р. 13.30 Fashion files 14.00 Шоппинг авантура 15.00 Спасла ме животиња 15.30 Лек из природе р. 16.00 Вести 16.05 Слободна зона = 18.00 Раскрића р. 18.30 Чувени атентат 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лето на трговима 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Несвесно = 00.00 Вести 00.30 Хит дана	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Најсмешлије животиње р. 10.00 Биографије познатих р. 11.00 Спасла ме животиња 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Кућница у цвећу р. 14.00 Путovanje кроз време 15.00 Биографије познатих 16.00 Вести 16.05 Непланирано венчање = 18.00 Докл.прог. Нокаут 18.30 Улови трофеј 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклоно звоно 20.30 Најсмешлије животиње 21.00 Концерт РТК 22.00 Хроника 2 22.30 Један предмет 1000 прича 23.00 Еквилibriјум = 00.00 Вести 00.30 Хит дана	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Fashion files р. 11.00 Часни луди р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кућница 12.35 Стаклоно звоно р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу 14.00 Шоппинг авантура р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Винотека р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Све о животињама 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Иза сцене са... 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Винотека 00.00 Вести 00.05 Хит дана	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Све о животињама р. 11.00 Часни луди р. = 12.00 Вести 12.05 Кућница 12.35 Агро дневник р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу 14.00 Иза сцене са... р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Винотека р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Добродошли у Европу 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Света земља 20.30 Сутрађани 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Интерфејс 00.00 Вести 00.05 Хит дана	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Добродошли у Европу р. 11.00 Часни луди р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кућница 12.35 Један предмет 1000 прича р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу 14.00 Света земља р. 14.30 Сутрађани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Интерфејс р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Кина-Пут змаја 00.00 Вести 00.05 Хит дана

■ филм   = серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulтни show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Luna“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Put za Ejvoli“ (Najgledanija kanadska serija)

Premijera radnim danima u 23.10, repriza narednog dana u 17.10

IGRANI FILMOVI

„Ključ“ - Subota 20.00
 „Samo još jedna ljubavna priča“ - Subota 00.00
 „Proročanstvo“ - Nedelja 20.00
 „Tamna zvezda“ - Nedelja 23.00

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

ДВОСТРУКА СПОРТСКА ПРИЧА МИЛОША САВИЋА

Атлетичар у боб санкама

Крагујевачки атлетичар, већ шест година у Србији непоражен у спринтерским дисциплинама, такође је успешан и у зимским спортовима и учесник прошлогodiшње Зимске олимпијаде у Ванкуверу, као члан боб посаде. Ако буде било средстава, опреме и пара Савић би се квалификовао за Лондон и Сочи, што би га учинило једним од ретких спортиста на свету који је учествовао и на летњим и на зимским олимпијским играма

Пише Зоран Мишић

Почетком недеље из Немачке се у Крагујевачку вратио наш познати спортиста Милош Савић са припрема наше боб селекције. На тренирању и тестирању у Немачкој појавило се десетак кандидата за место у боб посади, а наш Милош био први у тој конкуренцији.

Људима који прате спорт није непозната чињеница да је Савић атлетичар, државни првак у спринтерским дисциплинама на 100 и 200 метара, али и да је био учесник прошлогodiшњих Зимских олимпијских игара у Ванкуверу и то као члан српског боб четвртца. Много је занимљивија прича како се Милош опште нашао у „свету боба“, узевши у обзир чињеницу да овај спорт не само у Крагујевачку, већ и у читавој Србији нема апсолутно никакву традицију. Коју традицију, чак ни једну једину стазу!

Милош Савић (24) се од своје шесте године активно бави спортом. Занимљиво је да је прво био фудбалер и играо у „Шумадији“, „Радничком“, „Чукарничком“ и „Раду“.

Повреда колена у 18. години приморала ме је да баталим фудбал. Атлетиком сам почео да тренирам сасвим случајно. Победио сам на једном школском такмичењу и од тада сам атлетичар „Радничког“. Од првог дана моје дисциплине су биле спринтерске, 100 и 200 метара, као и обавезно штафета, каже Савић.

Прелаз са фудбала на атлетиком био му је занимљив.

То је индивидуални спорт, за разлику од колективних са лоптом. Нема „вађења“ на друге већ како тренираш тако и прођеш. Буквално, све од тебе и само од тебе зависи, сматра он.

■ Непоражен шест година

Додаје да је, наравно, неопходан таленат и добар тренер, а он га је имао у лицу свог тренера Власте Стевановића.

Ја га заиста зовем својим другим оцем, увек је био уз мене кад год је требало, искрен је Савић.

Атлетика је остала његова примарна спортска одредница, а у њој је освојио све што се може на овим просторима и шире. Шест година за редом непобеђен је у Србији у обе дисциплине, на 100 и 200 метара. Првак је Балкана на 100 метара, учесник Светског првенства (са резултатом 13. на свету) за јуниоре 2006. године у Пекингу.

Као млађи сениор учесник је полуфиналне трке на европском првенству у Каунасу у Литванији 2009. године и Купа Европе, освајач бронзане медаље на 100 метара и штафете четири пута 100 у норвешком граду Бергену 2009. године.

Државни је рекордер за јуниоре на 100 метара са временом 10,51 и човек који је после 28 година „скино“ претходни Петаквићев рекорд. Учинио је то баш код нас, на меморијалном турниру „Артур Такач“, када је у трци победио европског и светског првака.

По мишљењу наших атлетских стручњака, једи-

такође, једини је у историји спринтер из Србије који је кандидат за учешће на олимпијским играма у Лондону следеће године.

То је могуће само ако ми се обезбеди финансијска помоћ за припреме и тренинге од стране града, клуба и његовог првог човека Милана Спасојевића. Спасојевић је сам учествовао на олимпијадама и зна колико су припреме те врсте скупе и дуго-трајне. Ако се финансијски услови склопе, почео бих да се припремам за олимпијаду одмах у марту, чим се заврши боб сезона и то у Словенији са њиховим олимпијским тимом, без длаке на језику каже он.

У спринту су „норме“ вероватно „напредовале“ и „померене“ због Болта.

Да бих испунио олимпијску норму неопходно је да наш постојећи државни рекорд „скинем“ на 100 метара за седам стотих, а на 200 метара за „само“ 26 стотих. На 200 метара ми је лакше да остварим тај циљ јер је то „само“ по 13 стотих на посто метара, стручно објашњава.

Учешће на олимпијади у Лондону ушао би у историју светског

спорта као један од ретких такмичара који су успели да учествују и на зимским и летњим олимпијским играма.

Колико је мени познато, то је пошло за руком још само једној Немци која се пре више деценија

ЧЛАН СРПСКЕ ШТАФЕТЕ ЧЕТИРИ ПУТА СТО МЕТАРА

надметала у бициклизму и клизању, прича Савић.

У његовом случају, буквално атлетика је „погурала“ боб.

Србија нема никакву традицију у том спорту. На простору бивше Југославије постојала је само стаза на Јахорини, на којој је возио наш селектор Борис Рађеновић. Он је и био иницијатор да се окупи четворка која би у бобу „изјурала“ норму током 2009. и 2010. године и квалификовала се за олимпијске игре у Ванкуверу у Канади. Мој циљ са атлетских такмичења Шарчевић, олимпијца, већ је био „упао“ у тим и пренео ми је позив селектора да им неопходна помоћ да „изгурају“ норму, присећа се Савић својих бобашких почетака.

За њега је да се прикључи овој екипи довољан мотив био учешће на олимпијским играма.

■ Олимпијада највећа мотивација

На боб се са атлетике много лакше „прешалтовао“ него некада са фудбала на атлетиком.

Спринт и боб су потпуно исти. Трчи се пуно и за оба спорта неопходна је велика снага. Тренинзи за боб и лети и зими исти су као атлетски, предочава нам он.

Прве припреме протекле су у Немачкој. Тамо су вежбама усклађивали на стази без леда, гурајући боб на шинама. Због недостатка бодовног салда, јер се наша земља раније никада није такмичила у бобу, олимпијску норму испунили су тек на последњим квалификацијама у сезони, у јануару 2010. године на Европу купу у Ђезани, месец дана пред саму олимпијаду.

У Ванкуверу су добили стари јапански боб који није могао ни да спусти низ стазу. Али, док једном не смркну, другом не сване.

Три дана пред такмичење повредио се члан, пилот летонске екипе, па су нам позајмили возило. Завршили смо такмичење на 18. месту и као једна од пет екипа, од преко 30, која се није преврнула. То је највећи успех Србије, ако се рачунају и СРЈ и СЦГ, у неком од зимских спортова, истиче Савић.

Од ове године, са једне стране, много је лакше. Наша боб селекција, чији је бодовни салдо нарастао, по први пут у историји наше земље такмичи се у светском боб купу. Зимус су на светском првенству у Немачкој остварили солидан пласман, 24. место. Припремају се за светско првенство у америчком познатом зимском центру Лејк Плесиду фебруара наредне године. Учешће на Зимској олимпијади у руском у Сочију 2014. године, по његовим речима, обезбедили су 99 посто. Пристижу и бодови са светског купа.

Ипак, и поред свих обећања Олимпијског комитета, још нису добили свој боб, мања им опрема.

Сам боб јесте скуп, кошта између 60.000 и 70.000 евра, али је бесмислено стално се припремати и тренирати на изнајмљеним и позајмљеним возилима. Од обећања Олимпијског комитета и Министарства спорта за сада ништа.

Није ни песимиста, наставља са атлетским тренинзима, до октобра када се „шалта“ на боб. У међувремену, иако је завршио студије менаџмента, од нечега мора и да живи. Пошто су град и атлетски клуб потпуно заказали са исплатом стипендија и примања, издржава се као приватни кондициони тренер других спортиста, пре свега фудбалера, тенисера, одбојкаша и одбојкашица... То му је једини извор средстава за живот док се нешто не промени.

Тренутно, заједно са својим тренером, ради са једном атлетичарком, за коју тврди да је велики потенцијал.

Не желим ништа још да причам унапред, сем да је реч о девојци која се некада бавила тенисом и која ће, уз правилан рад, убрзо постати државна првакиња у спринтерским дисциплинама за жене, уверен је Савић.

О њој о том - потом. Прво Лондон, па Сочи, ако дају Комитет, Министарство, град и клуб.

МИЛОШ САВИЋ, АМБИЦИОЗАН И РАДАН

У ВАНКУВЕРУ, НА ПРОШЛОГОДИШЊИМ ЗИМСКИМ ОЛИМПИЈСКИМ ИГРАМА

ОЛИМПИЈСКИ ТИМ СРБИЈЕ У КАНАДИ (ДРУГИ С ДЕСНА)

ФК ВАШАРИШТЕ, НАЈМЛАЂИ ГРАДСКИ ФУДБАЛСКИ КЛУБ

О њима ће се тек чути

Лето је право време за лепе градске приче. Једна, баш таква, је и о најмлађем градском фудбалском колективу, ФК „Вашаришту“. И док првотимци најпознатијег градског клуба са ових простора „откидају“ бодове фаворитској Војводини у првом колу наше најјаче фудбалске лиге, на „истој територији“, на обронцима Великог парка, стасављују неки нови клинци.

Фудбалски клуб „Вашариште“ званично је основан још 2008. године, наменски због реконструкције и ревитализације пропалог терена у Првој техничкој школи и изградње балон сале на тој парцели. Но, тај пројекат је за сада пропao, није заживео, и самим тим није тема ове приче.

Жеља нам је била да оснујемо спортски центар за децу са објектом и озбиљном фудбалском школом у овом градском насељу, али нам то за сада није пошло за руком, помало револтирано почиње причу Борко Маринковић (34), оснивач и тренер у ФК „Вашаришту“.

Маринковић је у својој професионалној каријери играо за фудбалске клубове Партизан, Раднички са Новог Београда, зренанички Пролетер, Славију из Софије, швајцарски Арау, Викингур из Рејкавика и крагујевачки Раднички. Дипломирао је на нишком Факултету физичке културе на смеру за више фудбалске тренере.

■ Није више „прашина и удри“

Читава ова лепа и позитивна фудбалска прича базирана је баш на малишанима из кварта по којем

ОСНИВАЧ КЛУБА И ТРЕНЕР БОРКО МАРИНКОВИЋ

клуб носи име. То је насеље у коме сам и ја одрастао код деде и бабе, у Улици 17. ударне дивизије, сада Краља Милана. И на почетку рада клуба у фудбалску школу била су заиста укључена само деца из пар улица око Великог парка. Сада, наравно, пошто је најбоља реклама и препорука „од уста до уста“, родитељи у клуб доводе и малишане из свих осталих градских насеља, каже Маринковић.

Нови, прави почетак ФК „Вашариште“ је имало пролетос, 5. априла, када је одржан први званичан тренинг.

Тренинзи „Вашаришта“ одржавају се у школи „Јован Поповић“ (а где друго?) која је база у насељу средом и петком, као и уторком и четвртком у балон сали у Шумарицама.

Мали Вашаранци и остали њихови вршњаци веома су талентовани, а и сами родитељи лепо су примили појављивање овог новог клуба. Било им је баш интересантно и наишли смо на велико одобра-

вање многих суграђана. Само имени носи у себи дух и традицију и има неку своју градску и чаршијску душу, каже Маринковић.

По њему, „прича“ ФК „Вашаришта“ личи на остале градске фудбалске школе, али се у нечему и разликује.

Наш мото није само омасовљавање клуба, јер то се лако изведе на почетку, већ је проблем „оподања“ броја деце после пар тренинга. Деца у том узрасту се засите, траже себе и у другим спортовима, мењају школе и клубове... Ми радимо на томе да остану и опстану у спорту и у нашој школи фудбала, објашњава Маринковић.

А кључ „останка и опстанка“ су добри услови, организација и правилно анимирање деце.

■ Заједнички рођендани на терену

Изгледа све лако и једноставно док гледате тренинг, али рад са децом није лак. Треба их припремити да очувају концентрацију. Неопходне су им вежбе које су прикладне њиховом менталном и физичком склопу да би била интересантна, а уз то и корисна. Данашња деца су захтевна, траже осмишљен тренинг, анимацију, услове... Нису као некада и не пролазе више приче „ајде на праšину, па удри“... То им обезбеђујемо: добре лопте, опрему, а значајно је одабрати и добар термин за тренинге који одговара и деци и роди-

тељима, објашњава наш саговорник.

А да је у праву најбоље потврђује преко 40 малишана узраста од шест до десет година у небо плавим дресовима ФК „Вашаришта“. Већина њих је активна у клубу од првог дана, а број се не осипа упркос сезони годишњих одмора, летовања и путовања, што их, иако најмлађе, сврстава међу најбројније спортске колективе за децу.

МАЛИ ФУДБАЛЕРИ И ЊИХОВИ РОДИТЕЉИ ПРАВЕ ЗАЈЕДНИЧКЕ РОЂЕНДАНСКЕ „ЖУРКЕ“

Маринковић и његов сарадник Дарко Милојковић (39) Чајка тек на јесен очекују прави бум фудбалских малих Вашаранаца.

Сви смо ми одрасли на зеленом терену. То нам је „ушло у крв“. Имамо доста искуства и Борко и ја и радо га преносимо на децу. Иде нам то добро за сада, а циљ нам је да их усмеримо на прави пут кроз живот, а то омогућава спорт. Не ради се о томе да ли ће ова деца бити врхунски спортисти, већ да постану, пре свега, прави људи. Родите-

На градској сцени појавио се најмлађи фудбалски колектив ФК „Вашариште“. Базиран на таленту малишана из кварта и насеља код Великог парка, овај клуб не крије своје такмичарске амбиције у градској Лиги будућих шампиона, која почиње од септембра. Разликујемо се од осталих, сличних фудбалских школа по томе што нам није циљ да омасовимо школу и клуб, већ да омогућимо деци да се у њој задрже и опстану, тврде први људи ФК „Вашаришта“

љи су то препознали и због тога доводе децу код нас, каже Милојковић, који је такође „дете“ Радничког, а током своје фудбалске каријере играо је и за ужичку Слободу, нашу Шумадију и провео четири фудбалске сезоне на Исланду.

Од 15. септембра мали ФК „Вашаранци“ „улазе у такмичење“. Реч је о градској „Лиги будућих шампиона“ коју традиционално суботом и недељом организује фудбалска школа ФК „Шумадије“. Вашаранци предвођени Маринковићем не крију своје амбиције, а у овом такмичењу наступиће са три узрасне екипе: предшколци и први разред (шест и седам година) и два тима школаца од осам и девет и девет и десет година.

Искрено, нисам желео да будем део неког е-таблираног и већ постојећег фудбалског и спортског клуба и ситема. У таквим срединама увек неко може себи приписати заслуге вашег рада или вас пак „крунисати“, упркос свим неуспесима. Жеља ми је била да нешто урадим сам. Од почетка. Да покренем нову, позитивну градску причу, завршава Маринковић.

О томе да је у томе и успео и да се нова позитивна фудбалска енергија шири, не само завичајним Вашариштем, већ и градом, говори у прилог да су је неки градски привредници већ препознали. Међу првима био је то власник „Графостила“, који је за потребе клуба штампао мајице са препознатљивом клупском небо плавом бојом, а у току су и преговори о спонзорству са швајцарском фирмом „Веб кредит“, која је малим Вашаранцима већ обезбедила контингент спортске опреме, што је додатно обрадовало и, поштено, растеретило њихове родитеље.

О том заједничком клупском духу сведочи и елан и ентузијазам самих родитеља који се већ нуде да сашију нешто или извезу на вашаранским плавим дресовима, али и заједничке рођенданске прославе малишана који тренирају на фудбалском терену у оквиру клуба.

Све то говори да ће се о млађаном, али амбициозном ФК „Вашаришту“ тек чути и писати.

Зоран МИШИЋ

ТРЕНИНЗИ У БАЛОН САЛИ У ШУМАРИЦАМА

Парови другог кола:

Раднички 1923 - Спартак
Борац - Смедерево
Хајдук - БСК
Црвена звезда - Јавор
ОФК Београд - Јагодина
Мешалац - Војводина
Нови Пазар - Раг
Слобода - Партизан

Српска, Зона и Градске лиге

Наредног викенда стартују првенства у Српским лигама, Зонама и градским крагујевачким лигама.

Српска лига „Запад“, 1. коло: Јединство - Победа Белошевац (недеља, 17.00), Рудар - Раднички (Кл), Вујић Ваљево - Шумадија (А), Партизан (ББ) - Јединство, Слоја (ББ) - Слоја (ПМ), Слобода - Мачва, Јасеница 1911 - Железничар, Полет - Слоја (По).

Зона „Морава“, 1. коло: Партизан (Ц) - Полет (субота, 17.00), Шумадија 1903 - Трейча (недеља, 11.00), Водожажа - Слобода (недеља, 17.00), Бане - Јошаница, Пријевор - Орловац, Тушин - Младоси, Мокра Гора - Мешалац, Таково - Омладинац.

Прва градска лига, 1. коло (субота/недеља, 17.00): Арсенал - Сушица, Слоја (Л) - Колонија, Слоја (Д) - Јединство, Славија - Виногради ДБ, Сељак (МП) - Шумадија, Шумадија - Будућности, Маршић - Јагран, Азбест - Ерголија 1931.

Друга градска лига, 1. коло: (субота/недеља, 17.00): Младоси Теферич - Младоси, Колектив - Бава, Добрача - Србија, Бошун - Церовац, Корићани - Кременац, Бајрем - Крагујевац, Хајдук - Сељак (Ц), Кошутњак - Шумарице 2008.

М. М.

ОДБОЈКА ЖЕНЕ

Преласци још увек актуелни

ИАКО су почели са припремама у оба крагујевачка прволигаша у женској конкуренцији и даље се ради на формирању екипа. Раднички преговара са техничарем Новог Сада Александром Фрајатовић, из екипе је у Смеч 5 отишла Сара Радашиновић, док се, највероватније, у супротном смеру сели Невена Чедић.

Иначе, обе екипе су отпочеле са припремама за предстојећу сезону. За сада се ради у Крагујевцу, углавном на тренинзима издржљивости и снаге.

М. М.

ФУДБАЛ

Опааааа! Кренуло је

Стадион: Карађорђе. Гледалаца: 6.000. Стрелци: Спалевић у 64. минути (Раднички) и Бојовић у 86. минути (Војводина). Судија: Милан Караџић (Београд). Помоћници: Бојан Сјанојевић и Дарко Карановић (обојица Београд). Жути карџони: Смиљанић, Павловић (Војводина), Павловић, Милошевић (Раднички 1923).

ВОЈВОДИНА: Сујић 6, Смиљанић 6 (ог 46. Меребашвили 7), Павловић 7, Медојевић 6, Мојсов 6, Трајковић 7, Сјевановић 7, Човић 6 (ог 75. Јао -), Милошевић 6 (ог 65. Бојовић 7), Илић 6, Оумару 6.

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић 7, Павловић 7, Ненадић 6, Тинџор 7, Милошевић 7, Неговић 6, Обровац 7, Петровић 7, Бинић 6, Костић 6 (ог 72. Стојаковић -), Спалевић 7 (ог 84. С. Петровић -).

ПРЕД око 6.000 навијача играчи Радничког су успели да донесу бод са прве утакмице и првог гостовања ове сезоне. Иако је у утакмицу ушао као аутсајдер (а можда је то био и део тактике тренера Кузевљевића), Раднички се одлично супротставио Војводини, да подсетимо, трећепласирана екипа у претходној сезони.

Од првог минута обе екипе су кренуле силовито у намери да преузму контролу на терену. Прво је Бинић пропустио прилику да доведе Раднички у вођство, а затим је и Абубакар могао да постигне гол за Војводину. Након уводних минута, игра се углавном заснивала на другим лоптама и контра нападима. Најбољу прилику у првом полувремену, Војводина је имала у 21. мин-

уту, када се након слободног ударца играч Војводине нашао у ситуацији један на један са Чанчаревићем, али је голман Радничког одлично интервенисао.

Спалевић, у 22. и Бинић у 25. минути, покушали су да савладају противничког голмана са велике удаљености, али су те лопте углавном завршавале преко гола. У 42. минути Костић је одлично прошао по левој страни, али је лопту, коју је послао ка Спалевићу, пресекао одбрамбени играч Војводине. До краја полувремена бележимо и прилику Обровца у 43. минути за Раднички, али је шутирао преко гола.

Друго полувреме је донело много бржу и узбудљивију игру на обе стране. Филип Костић је 51. и

54. минути одлично пробио одбрану Војводине и дошао у прилику за шут, али је у оба наврата лопту послао поред гола. Наредну прилику Раднички је имао већ у 58. минути, када је Обровац након додавања Спалевића шутирао преко гола са неких 18 метара.

И коначно, у 63. минути утакмице, повратник у редовима Радничког Љуба Ненадић је одлично центрирао, а Спалевић са седам метара главом послао лопту у гол Супића - 0:1. Само пар минута касније, Спалевић се поново нашао у прилици да се упише у листу стрелаца, међутим лопта је завршила поред стативе.

И Стојаковић је био у прилици после контра напада у 80. минути, када се нашао у ситуацији један на један са Супићем, који је успео да одбије лопту до Бинића а овај да је пошаље преко гола.

Једина грешка одбране Радничког била је и кобна по голмана Чанчаревића. Милошевић је лоше интервенисао, лопта је стигла до Бојовића, коме са пет метара

није било тешко да савлада голмана Радничког и поравнава резултат на 1:1.

- Утакмица је била одлична. Морам признати да је темпо игре у првом полувремену диктирала Војводина, док смо ми чекали стрпљиво своју шансу из контра напада. У другом полувремену се игра променила на обе стране, јер смо ми почели да играмо самоувереније и са ангажовањем на свим пољима, што је и резултирало голом у 63. минути. Задовољни смо резултатом и игром на овој утакмици. На крају, желим да се захвалим нашим навијачима који су дошли у великом броју да нас подре на овом тешком гостовању. Показали су да Крагујевац заслужује да Раднички игра у Супер Лиги - изјавио је стрелац Дарко Спалевић.

Ове суботе, у оквиру другог кола, Раднички ће премијерно у најelitнијем рангу такмичења, после девет година, угостити суботички Спартак, који је направио изненађење у првом колу савладавши Црвену звезду. С. М. С.

КОШАРКА

За сада половично

Враћа се Дивљан

ГОТОВО 20 година финансијер крагујевачке кошарке преко предузећа у којима је радио, последње је било Делта Генерали, Небојша Дивљан ће се највероватније вратити у стару улогу.

Кошаркашки клуб Раднички жели успешног привредника, који се окренуо свом бизнису, на месту председника Управног одбора. Одговор би требало да дође ових дана, а после укључења у рад клуба Млађана Динкића, компаније Фиат аутомобили Србија и Банке Интесе, ово би био још један корак ка ојачању логистичке структуре. М. М.

БРАНИОЦИ титуле најбољих са Универзијаде у Београду 2009. године кренули су у одбрану првог места. Овогодишње такмичење, 26. по реду, одржава се у кинеском граду Шенџену, а у саставу селекције Србије је и нови члан Радничког Стефан Бирчевић.

Први меч у групи „Б“ са екипом Аустралије завршен је победом од 72:65, други са екипом Канаде поразом 67:70, а преостали ривали су Турска и Хонг Конг. М. М.

Оштале планине

НАЈАВЉЕНИ одлазак на базичне припреме на Копаоник или Златибор, како у клубу кажу, отпао је због немогућности да се ускладе термини и комплетирање екипе. Наиме, одлазак 15. августа испоставио се као преурањен јер екипа није кадровски готова, а каснији термини су углавном пребукирани, тако да ће се до

почетка првенства радити у Крагујевцу. Поред тога, на пробама код Мирослава Николића „дефилије“ велики број младих и перспективних играча, па је то још један разлог за останак код куће. За сада су већ уговорене две тренинг утакмице, обе у „Језеру“. Металац из Ваљева биће гост 27. августа, а четири дана доцније украјински Доњецк, екипа пут које је из Крагујевца отишао Мајкл Ли.

Што се кадрова тиче, за сада је, и поред најава из клуба да још није крај доласцима играча, на снази статус кво. Како стоје ствари Стефан Стојачић, који је под уговором, биће позајмљен годину дана новосадској Војводини, екипи са озбиљним намерама у Кошаркашкој лиги Србије за наредну сезону. За сада је још увек непокривена позиција центра. Спекулсало се о доласку још једног Американца, у питању је звучно име играча Милвоки Бакса Лерија Сандерса, но нагађања је прекинуо председник Грујин изјавом да клуб више не преговара ни са једним играчем „баре“. Овогодишњи изостанак александровачке Игокее из НЛБ лиге покренуо је питање повратка Младена Пантића у „Језеро“, но озбиљних информација по том трансфера нема. М. М.

ОДБОЈКА

Немања, ипак, у погону

ПОВРЕДА средњег блокера новосадске Војводине Борислава Петровића довела је Немању Радовића из Радничког Креди банке на припреме селекције Србије за предстојеће Првенство Европе. Селектор Игор Колаковић упутио је позив талентованом играчу, који га је заслужио и раније због младости и перспективности.

На припремама у Словенији било је 16 играча, екипа се за ви-

канд вратила у Србију. Колаковић ће до почетка такмичења, одржава се у Аустрији и Чешкој, објавити коначан списак путника на првенство. М. М.

За сећање на Гигу

КЛУБ одбојке на песку Крагујевац, један од оснивача био је Александар Гиговић, за викенд организује први меморијални турнир посвећен сећању на рано преминулог одбојкаша Радничког.

Такмичење ће се одржати на новом терену у Великом Парку у конкуренцији мушкараца и девојка. Извлачење парова и квалификације одржаће се у суботу од 9 сати, а завршне борбе заказане су за недељу. Термин полуфинала је 16

сати, а борбе за медаље стартују два сата касније. М. М.

Следи Аргентина

КРУНА до сада најуспешније године за кадетску репрезентацију Србије уследиће од 19. до 28. августа. После златних медаља на Балканском и Европском првенству, следи смотра најбољих светских екипа у аргентинским градовима Баија Бланки и Алмиранте Брауну.

На списку путника је и Александар Благојевић, средњи блокер крагујевачког суперлигаша Радничког Креди банке. Наш тим налази се у групи „Д“ са репрезентацијама Порторика, Ирана и Шпаније. М. М.

ИНТЕРВЈУ: ДЕЈАН ПЕТРОВИЋ

У знаку рекета

Тенис је у великој експанзији, како у Србији, тако и у региону. Када сам се преселио из Аустралије, у Крагујевцу је било само четири терена на отвореном, а сада их има на све стране, што затворених, што под ведрим небом. Радује ме што смо мој клуб и ја допринели великој популарности једног од најлепших спортова - каже тренер и власник Тениског клуба Пума

Разговарао Милутин Марковић

Тениски бум на овим просторима постао је више него очигледан. До скоро велики проценат популарности није разликовао форхенд од бекхенда, а сада, чак и осамдесетогодишњаци чекају ране јутарње сате како би уживо пратили успехе наших момака и девојака, заборављајући чак и љубавне јаде у латинско америчким и турским серијама. Ситуација је идентична и у Крагујевцу. Тениску клубови задовољно трљају руке, популарност расте, чак има и успеха. Недавно је екипа Пуме одиграла екипно Првенство државе и завршила га успехом - деобом трећег и четвртог места.

Најзаслужнији за тај резултат свакако је Дејан Петровић, оснивач, играч и главни тренер. Рођен је у Аустралији, био је светски првак у

категорији до 14 година, јуниорски репрезентативац те земље у свим млађим годиштима, члан сениорског тима Србије и Црне Горе, учесник грен слем турнира, најбоље рангиран као 157. у синглу и 116. у дублу. Био је селектор Дејвис куп селекције Србије, али и лични тренер Новака Ђоковића и Јелене Јанковић.

Екипно такмичење је новина у скорој историји крагујевачког тениса.

- Како је клуб растао, квалитетом и бројем, дошло је време да се укључимо у првенство Србије. Схватио сам то као неку врсту обавезе према својим ђацима који су постали зрели за лигу. То је веома битна ствар у њиховим каријерама, али и тениском усавршавању. Прошле године играли смо Другу лигу и пласирали се у елиту победивши све конкуренте.

Како је Прва лига утицала на играче?

- Сам квалитет такмичења допринео је снажењу екипног духа, осећању припадности клубу, што се током мечева пренело на терен. Имали смо фантастичан резултат. Савладали смо Војводину у Новом Саду, екипу која постоји, мислим, око 100 година. Победили смо и Спартак у Суботици, клуб који такође има богату и дугу историју. Поражени смо једино од београдског Гемакса, већ годинама једног од најбољих српских клубова.

Интересантно и узбудљиво било је у Суботици. Било је 3:3, ушли смо у дубл, играли смо Немања Контић и ја. Повредио сам се после првог сета, али баш због екипног духа и жеље за што бољим резултатом остао сам и добили смо тај меч.

Јесу ли у саставу били све играчи Пуме?

- Прошле године играли су све наши чланови, док смо се за Прву лигу појачали довођењем Контића из сомборског Жак-а. Тако смо направили одличан резултат. То су све моји играчи, има их из Крагујевца, Београда, Горњег Милановца.

Горан Марковић је чак ове године играо за јуниорску репрезентацију, дакле квалитетан и перспективан састав.

Такмичење сигурно кошта. Како се сналазите?

- На жалост помоћи нема много. Помаже нам само једна особа, све остало ми финансирамо. Сматрам да стечено искуство ипак нема цену. Ово је јако добро за град и за развој тениса у региону, па бих волео да наш пример следе и други како би се побољшао квалитет. Једино из такмичења произилазе квалитетни играчи.

И поред свега желим да наш клуб напредује из године у годину. Нећемо се задовољити другим местом у групи, већ ћемо ићи корак напред.

У Крагујевцу сте већ осам година. Је ли тенис напредовао у том периоду?

- Како да не. Има много деце која се такмиче на турнирима, регистрованих у Тениском савезу Србије, самим тим и квалитетних играча. У време када сам дошао није било нити једног играча у првих 20 у Србији, било је само два клуба, сада је четири, није било ниједног затвореног терена, сада их је седам.

Експанзији је допринео успех наших најбољих тенисера, али и добар рад у нашим клубовима. Могу са поносом да кажем да сам, као тренер, радио са Новаком Ђоковићем, Јеленом Јанковић, Бојаном Јовановски, Иваном Јоровић, Маријом Мирковић, Пеђом Крстином. Тренутно сарађујем са првацима Европе до 14 и 16 година Николом Милојевићем, односно Микијем Јанковићем. Крагујевац и Шумадија имају доста талената, ради се квалитетно и у другим клубовима, тако да тек очекујем експанзију.

Наш клуб има одличне услове, сада смо већ прешли у Академију, са могућношћу да полазници борава више дана. Преузели смо Тениску школу Такова из Горњег Милановца, имамо преко 200 полазника, шест терена, организујемо у августу камп у Тунису, а у септембру, како бисмо омогућили свима да се опробају, бесплатну школу за све полазнике.

Да ли би и колико, да је остала у нашем граду, Академија Ђоковић допринела расту квалитета?

- Не знам шта се све тачно догодило, али знам да су били спремни да направе академију у Крагујевцу. Чак сам, када је вест објављена, био са Новаком у Аустралији, честитао му и пожелео срећу.

Сматрам да смо, што се тениса тиче, могли само да добијемо сви. И град и клубови и деца.

Тенис је зарадио Србију, али самим тим постао и помодарство. Како наћи праву меру?

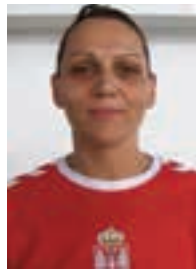
- Зна се колико је тешко успети у тенису и на који се начин то постиже. Свакако има нереалних амбиција јер је пут до врха изузетно тежак и достижу га само најспособнији и најпреданији. Квантитет је свакако пожељан, јер ће се тако лакше доћи до већег броја потенцијалних шампиона.

Битан је сваки сегмент развоја, нарочито почетак. Први кораци су најважнији, уколико се ту направи грешка, нико је више не може исправити. Процес је веома дуг, неопходан је стручни рад, али и жеља детета да се посвети спорту. Дакле до успеха се стиже радом и правилном селекцијом.

РУКОМЕТ

Скромно у Европу

ВЕОМА озбиљно женски Рукометни клуб Раднички Лепеница ушао је у припреме за нову сезону. Екипа је радила у Крагујевцу већ две недеље, а у

прошли четвртак отишли су на базични рад на Копаонику. По програму тренера Драгоша Миљковића, повратак је планиран за викенд, а већ од 24. августа наставља се серија припремних утакмица, започетих на планини. Већ је зговорен меч са учесником Регионалне лиге, македонским Прилепом, а до почетка првенства које стартује 24. септембра, одиграће још неколико сусрета.

Из клуба су отишле Ана Петровић и Јасна Ђукић, а велико појачање представља долазак Биљане Балаћ, екс репрезентативке, која је за националну селекцију одиграла 115 мечева. У погону су остале Христина Георгијев и Ана Жига, као и све кадеткиње пристигле у клуб прошле године.

Намере су да се најпрво створи стабилан суперлигаш и основа за кретање ка европским такмичењима, а, уколико се већ ове године укаже шанса за међународно такмичење, она искористи.

М. М.

АТЛЕТИКА

Перспективна у Крагујевцу

АТЛЕТСКИ савез Србије организује други део овогодишњег кампа за младе и перспективне атлетичаре. Домаћин је наш град, рад траје од 14. па до 24. овог месеца, а спортисти су смештени у хотелу „Шумарице“.

На окупу је 43 девојчица и дечака са којима ради 10 савезних тренера. У понедељак, по повратку са Балканијаде у Турској, екипа је комплетирана. Међу изабранима је и троскокаш Радничког Милан Младеновић, који је у Бурси освојио пето место резултатом 13,09 метара.

М. М.

БАДМИНТОН

Крагујевац пун пројеката

ЕВРОПСКА бадминтон федерација већ пет година организује тренажни камп под називом „Феникс пројекат“. Домаћин другог окупљања у овој години били су Бадминтон клуб Рејвенс и град Крагујевац. Полазници старости до 17 година из Србије, Бугарске, Мађарске и Румуније радили су у Сали Друге Гимназије два пута дневно од 12. до 16. августа.

Већ јуче се наставио са радом камп за девојке, под именом „Girls project“. Учествоју девојке до 15 година из Србије, Бугарске и Румуније, а у Крагујевцу ће остати до понедељка.

М. М.

ФУТСАЛ

Са Златибора у Москву

КЛУБ малог фудбала Економца, сутра завршава припреме на Златибору, одакле ће право у Русију. Наиме, на адресу српског фудбалског шампиона стигао је позив да учествује на петом интернационалном турниру у Москви „ДИНА ОПЕН КУП“.

- Ово ће бити одлична провера за нашу екипу и показатељ шта

смо урадили у досадашњем делу припрема - изјавио је пред одлазак на пут тренер крагујевачких „студената“ Иван Божовић.

Турнир се одржава од 23. до 25. августа, а поред домаћина ДИНЕ и Економца, учествоваће још неколико репрезентативних руских и украјинских тимова.

С. М. С.

БИЦИКЛИЗАМ

Нови бодови за Жолта

КРАГУЈЕВАЧКИ бициклиста Жолт Дер, у последњој, четвртој етапи «Трке око Румуније», категорије 2.2, воженој прошле недеље, друго 123 километара, освојио је друго место и на тај начин сакупио нових пет светских поена, чиме је још ближи крајњем циљу - пласману на Олимпијске игре у Лондон 2012. године.

Трка је, иначе, имала укупно четири етапе укупне дужине 496 километара.

С. М. С.

КАРТИНГ

Кула домаћин

ОВЕ недеље вози се нова картинг трка за шампионат Србије под називом "Награда Еуро Петрола 2011". Домаћин такмичења је Кула а учешће је, до сада пријавило преко 10 клубова, који ће се надметати у шест класа.

На трци ће учествовати и шест представника АСК Крагујевац, који бране тренутно прва места у класама 1, 2 и 3, као и картингаша из другог крагујевачког клуба АМК Застава рејсинг тим.

С. М. С.

Ђурђић на Јастрепцу

МАУНТИН бајкер Радничког и актуелни шампион Државе Бојан

Ђурђић, учествоваће у недељу на другом Јастребачком маратону.

Ова трка нема већи значај за крагујевачког бициклистичког аса, већ ће му послужити као одлична припрема за првенство Света, које се почетком септембра одржава у Швајцарској.

С. М. С.